

M Rechtsgeleerdheid
Vrije Universiteit Amsterdam

© 2024 Academion

www.academion.nl
info@academion.nl

Projectcode P2216

Inhoud

Samenvatting	4
Scoretabel	5
Introductie	6
Procedure	6
Panel	7
Informatie over de opleiding	8
Beschrijving van de beoordelingsstandaarden	10
Organisatie	10
Aanbevelingen van het vorige visitatiepanel	10
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	10
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	12
Standaard 3. Toetsing	17
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	20
Eindoordeel	21
Ontwikkelpunten	21
Bijlage 1. Beoogde leerresultaten	22
Bijlage 2. Opleidingscurriculum	25
Bijlage 3. Bezoekprogramma	46
Bijlage 4. Geraadpleegde materialen	48

Samenvatting

Beoogde leerresultaten

De masteropleiding Rechtsgeleerdheid (Ma RCH) van de Vrije Universiteit (VU) is een academische juridische opleiding met tien afstudeerrichtingen, waarbinnen het onderwijs sterk verweven is met de maatschappij en de rechtspraktijk. Hiermee sluit de opleiding aan bij het facultaire profiel Law in Action, waarbij naast het geldende recht ook aandacht is voor de maatschappelijke impact van het recht in een nationale, Europese en internationale context, en bij de onderwijsvisie van de VU, waarin academisch burgerschap centraal staat. De Ma RCH vult Law in Action in via de maatschappelijke focus in met name de zes thematische afstudeerrichtingen, en (waar van toepassing) via aandacht voor empirische onderzoeksmethoden. Ze kenmerkt zich door ruime keuzevrijheid, in lijn met de kernwaarden van de VU rondom openheid, persoonlijkheid en eigen verantwoordelijkheid. Het panel is te spreken over deze profilering en vindt die passend voor een juridische masteropleiding. Positief vindt het panel ook dat de afstudeerrichtingen goed aansluiten op de onderzoeksexpertise in de faculteit.

Het panel ziet het profiel van de opleiding duidelijk terug in haar beoogde leerresultaten, die het van passend academisch niveau vindt. Volgens het panel reflecteren ze de Dublin-descriptoren voor masteropleidingen en de beroepsvereisten voor de togaberoepen. De leerresultaten zijn daarnaast goed afgestemd op het beroepenveld van de opleiding via het Domenspecifiek referentiekader en de Raad van Advies. Het panel waardeert de specificatie van de eindtermen per afstudeerrichting en acht de aanduiding van de verwachte Engelse taalvaardigheid afdoende voor een brede masteropleiding Rechtsgeleerdheid.

Onderwijsleeromgeving

Naar het oordeel van het panel is de masteropleiding Rechtsgeleerdheid goed en gedegen opgebouwd, met een vaste structuur die de afstudeerrichtingen verbindt en daarbinnen veel keuzevrijheid voor de studenten. De in de vaste structuur opgenomen vakken (Methoden van rechtswetenschap, een verdiepingsvak en een integratievak) bevorderen het academisch karakter van de opleiding. De opleiding kent afwisselende en activerende werkvormen, zoals de *law clinics*, en verbindt juridische inhoud met de maatschappelijke uitdagingen en rechtspraktijk. De opleiding stelt studenten in staat de beoogde leerresultaten te bereiken en voldoet aan de vereisten gesteld in het Convenant civiel effect. Drie van de tien specialisaties worden in het Engels aangeboden; dit is steeds een logische keuze gezien de internationale aard van de afstudeerrichtingen in kwestie, en de docenten zijn goed in staat de opleiding in het Engels te verzorgen. De opleiding overweegt de aandacht voor mondelinge vaardigheden te versterken, wat het panel aanmoedigt, gezien het belang daarvan in de beroepspraktijk. Volgens het panel is de opleiding voldoende studeerbaar dankzij een duidelijke structuur en voldoende begeleiding. Wel adviseert het panel de opleiding om de voorgenomen aanpassing van het scriptietraject door te voeren in alle afstudeerrichtingen, om studievertraging te voorkomen. Het docententeam is inhoudelijk en didactisch goed onderlegd en in aantal toereikend.

Toetsing

Het panel is te spreken over de gedegen vormgeving van toetsing en toetsbeleid in de masteropleiding. De toetsing is gevarieerd en passend. Het panel is positief over de standaardisering en archivering van toetsen via toetsdossiers en moedigt de opleiding aan erop toe te zien dat dit snel voor alle vakken goed gedaan wordt. Het panel constateert verder dat docenten veel vrijheid hebben in het vormgeven van toetsen, en dat zij ook zelf als eerste aan zet zijn waar het bijvoorbeeld gaat om het aanbrengen van veranderingen in de toetsvorm onder invloed van het gebruik van taalmodellen. Het panel adviseert de opleiding en de faculteit om hier meer op te sturen. De toetsing van het eindniveau is volgens het panel goed vormgegeven. Het

beoordelingsformulier is inzichtelijk, mede dankzij de ruimte voor kwalitatieve feedback en toelichting die het biedt. Het adviseert de weging van subcriteria nog te herzien. De examencommissie vervult haar borgingsrol en is daarbij proactief. Het panel raadt de commissie wel aan om vaker formeel overleg te organiseren met de opleidingsdirectie, om te zorgen dat er sprake is van een structureel gesprek over toetskwaliteit.

Gerealiseerde leerresultaten

Het panel stelt vast dat de eindwerken en de alumni van de opleiding laten zien dat de beoogde leerresultaten worden behaald. Alumni stromen succesvol door naar het beroepenveld en voelen zich hier goed op voorbereid.

Scoretabel

Het panel beoordeelt de opleiding als volgt:

Masteropleiding Rechtsgeleerdheid

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet

Algemeen eindoordeel	positief
----------------------	----------

Em. prof. mr. Tineke Cleiren, voorzitter

Dr. Fiona Schouten, secretaris

Datum: 16 juli 2024

Introductie

Procedure

Visitatie

De masteropleiding Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) werd op 7, 8 en 9 februari 2024 door een onafhankelijk peer review panel beoordeeld in het kader van de visitatiegroep Rechtsgeleerdheid 1. Dit cluster bestond uit 33 opleidingen van de Erasmus Universiteit Rotterdam, Nyenrode Business Universiteit, Universiteit van Amsterdam en Vrije Universiteit Amsterdam. De beoordeling verliep volgens de procedure en standaarden van het NVAO Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (d.d. september 2018).

In opdracht van het cluster Rechtsgeleerdheid 1 verzorgde evaluatiebureau Academion de begeleiding van de visitatie. Fiona Schouten trad op als coördinator en secretaris. Ook Irene Conradie, Peter Hilderling, Mariette Huisjes en Jessica van Rossum waren secretaris binnen het cluster. Zij zijn door de NVAO gecertificeerd en als secretaris geregistreerd. Voor het bezoek aan de VU was Fiona Schouten secretaris voor de bachelor- en masteropleiding Rechtsgeleerdheid, de masteropleiding Fiscaal Recht en de masteropleiding International Business Law. Irene Conradie was secretaris voor de bachelor- en masteropleiding Notarieel Recht, de bacheloropleiding Law in Society en de masteropleiding Law and Politics of International Security.

Vorbereiding

In samenspraak met de instellingen en opleidingen stelde Academion het visitatiepanel samen, rekening houdend met de expertise en onafhankelijkheid van de leden en met de consistentie binnen het cluster. De NVAO stemde op 2 januari 2024 in met de samenstelling van het panel. De coördinator instrueerde de panelvoorzitter over haar rol binnen de visitatie volgens het Profiel van de voorzitter (NVAO 2016).

De contactpersonen van de VU stelden in overleg met de coördinator een bezoekprogramma op voor het visitatiebezoek (zie bijlage 3). De Faculteit der Rechtsgeleerdheid selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Daarnaast bepaalde de faculteit dat het ontwikkelgesprek plaats zou vinden na afloop van het bezoek. Op basis van dit gesprek werd een apart ontwikkelverslag gemaakt.

In de aanloop naar de visitatie stuurde de opleiding een lijst van afgestudeerden van het studiejaar 2022-2023 (tussen september 2022 en augustus 2023) naar de coördinator. Uit deze lijst selecteerde de panelvoorzitter in samenspraak met de coördinator 15 eindwerken van de masteropleiding Rechtsgeleerdheid. Daarbij hielden zij rekening met de spreiding van de eindcijfers en de beoordelaars. Voorafgaand aan het bezoek stelde de opleiding de geselecteerde eindwerken met bijbehorende beoordelingsformulieren beschikbaar aan het panel. Ook zond de opleiding het panel haar zelfevaluatie rapport en aanvullende stukken toe (zie bijlage 4).

De panelleden bestudeerden de ontvangen informatie en stuurden hun bevindingen op naar de secretaris. De secretaris verzamelde de vragen en opmerkingen van het panel in een document en verspreidde dit onder de panelleden. Kort voor het visitatiebezoek hield het panel een vooroverleg waarin de voorlopige bevindingen naar aanleiding van het zelfevaluatie rapport, de gelezen eindwerken en de taakverdeling ter sprake kwamen. Ook werd het panel geïnformeerd over de van toepassing zijnde beoordelingskaders, de werkwijze en de planning van de visitaties en de rapportage.

Bezoek

Tijdens het visitatiebezoek sprak het panel met verschillende opleidingsvertegenwoordigers (zie bijlage 3). Ook bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopspreekuur. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt. Het panel beëindigde het visitatiebezoek met een intern overleg om de voorlopige bevindingen te formuleren. Ter afsluiting van het visitatiebezoek gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin zij de voorlopige indrukken, algemene observaties en suggesties voor ontwikkelpunten van het panel presenteerde.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat intern voor binnen Academion voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de secretaris het rapport naar de Faculteit der Rechtsgeleerdheid met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De secretaris paste de feitelijke onjuistheden in het rapport aan op aanwijzing van de panelvoorzitter. Vervolgens stelde het panel het rapport vast en stuurde de coördinator het naar Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam.

Panel

Bij de clustervisitatie Rechtsgeleerdheid 1 zijn de volgende panelleden betrokken:

- Em. prof. mr. C.P.M. (Tineke) Cleiren, emeritus hoogleraar Straf- en Strafprocesrecht aan de Universiteit Leiden (voorzitter);
- Prof. dr. E. (Elisabeth) Alofs, hoofddocent Familie- en Familiaalvermogensrecht aan de Vrije Universiteit Brussel (België);
- Prof. dr. J.N. (Jan) Bouwman, hoogleraar Belastingrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Prof. mr. dr. L.H.J. (Maurice) Adams, hoogleraar Encyclopedie van het Recht aan Tilburg University;
- Prof. dr. M.M.T.A. (Marcel) Brus, hoogleraar Internationaal Publiekrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Em. prof. dr. H.E.G.S. (Hildegard) Schneider, emeritus hoogleraar European Law aan Maastricht University;
- Prof. mr. dr. S.E. (Steven) Bartels, hoogleraar Burgerlijk Recht aan de Radboud Universiteit;
- Prof. dr. R.A. (Ramses) Wessel, hoogleraar Europees Recht aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Prof. dr. I.J.J. (Irene) Burgers, hoogleraar Internationaal en Europees Belastingrecht, en Economics of Taxation aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Prof. dr. mr. T. (Ton) Liefwaard, hoogleraar Kinderrechten aan de Universiteit Leiden;
- N. (Noor) Kikken BSc., bachelorstudent Fiscaal Recht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (student-lid);
- D. (David) de Wit, bachelorstudent Rechtsgeleerdheid aan de Universiteit van Amsterdam (student-lid);
- T. (Tuncay) Yazar, masterstudent Staats- en Bestuursrecht, resp. Arbeidsrecht aan de Universiteit van Amsterdam (student-lid);
- Prof. mr. dr. W.D. (Wilbert) Kolkman, hoogleraar Algemene Rechtswetenschap en Familievermogensrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen (referent);
- Mr. dr. I.M. (Martje) Boekema, universitair docent Staats- en Bestuursrecht en Rechtstheorie aan de Universiteit Utrecht (referent);
- Mr. dr. J.M. (Jens) Iverson, universitair docent Internationaal Recht aan de Universiteit Leiden (referent);

- Prof. mr. dr. A.M. (Aline) Klingenberg, hoogleraar Onderwijsinnovatie, Datadelen en Communicatierecht aan de Rijksuniversiteit Groningen (referent);
- Mr. dr. W.G.M. (Willem) Plessen, emeritus universitair hoofddocent Arbeidsrecht aan de Tilburg University (referent);
- Mr. M.F. (Melita) van der Mersch, partner en advocaat Gezondheidsrecht bij Velink & De Die advocaten (referent);
- Dr. S.F.W. (Steffie) van den Bosch LLM MSc., universitair docent Privaat-, Zaken- en Arbeidsrecht aan de Tilburg University (referent);
- Mr. dr. E.G.D. (Emanuel) van Dongen LLM, universitair hoofddocent Privaatrecht aan de Universiteit Utrecht (referent);
- Prof. dr. S.A.C.M. (Saskia) Lavrijssen, hoogleraar Economic Regulation and Market Governance of Network Industries aan Tilburg University (referent);
- Prof. mr. dr. A.C. (Aart) Hendriks, hoogleraar Gezondheidsrecht aan de Universiteit Leiden (referent);
- Em. prof. mr. D.F.M.M. (Niek) Zaman, emeritus hoogleraar Notarieel Ondernemingsrecht aan de Universiteit Leiden en adviseur bij Loyens & Loeff N.V. (referent);
- Mr. dr. S.N. (Simone) de Valk, universitair docent Arbeidsrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen (referent);
- Mr. dr. M.D.J. (Matthijs) van der Wulp, universitair docent Fiscaal Recht en Fiscale Economie aan Tilburg University (referent);
- Mr. dr. W. (Walter) Dijkshoorn, seniorjurist bij de Directie Bestuursrechtspraak van de Raad van State (referent).

Het panel dat de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid aan de Vrije Universiteit Amsterdam beoordeelde, bestond uit de volgende leden:

- Em. prof. mr. C.P.M. (Tineke) Cleiren, emeritus hoogleraar Straf- en Strafprocesrecht aan de Universiteit Leiden (voorzitter);
- Prof. dr. E. (Elisabeth) Alofs, hoofddocent Familie- en Familiaalvermogensrecht aan de Vrije Universiteit Brussel (België);
- Prof. dr. J.N. (Jan) Bouwman, hoogleraar Belastingrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Prof. mr. dr. L.H.J. (Maurice) Adams, hoogleraar Encyclopedie van het Recht aan Tilburg University;
- Prof. dr. R.A. (Ramses) Wessel, hoogleraar Europees Recht aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- D. (David) de Wit, bachelorstudent Rechtsgeleerdheid aan de Universiteit van Amsterdam (student-lid);
- Prof. mr. dr. W.D. (Wilbert) Kolkman, hoogleraar Algemene Rechtswetenschap en Familievermogensrecht aan de Rijksuniversiteit Groningen (referent);
- Mr. dr. E.G.D. (Emanuel) van Dongen LLM, universitair hoofddocent Privaatrecht aan de Universiteit Utrecht (referent);
- Prof. dr. S.A.C.M. (Saskia) Lavrijssen, hoogleraar Economic Regulation and Market Governance of Network Industries aan Tilburg University (referent).

Informatie over de opleiding

Naam van de instelling:	Vrije Universiteit Amsterdam
Status van de instelling:	Bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	Positief

Naam van de opleiding:	Rechtsgeleerdheid
CROHO-nummer:	60084
Niveau van de opleiding:	Master
Oriëntatie van de opleiding:	Academisch
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	- Jurist en overheid (NL) - Privaatrecht (NL) - Strafrecht (NL) - Internet, intellectuele eigendom en ICT (NL) - Arbeidsrecht (NL) - Conflicthantering, rechtspraak en mediation (NL) - Bouwrecht (NL) - European and International law (ENG) - International Migration and Refugee Law (ENG) - International Technology Law (ENG)
Locatie:	Amsterdam
Variant(en):	Voltijd, deeltijd
Onderwijstaal:	Nederlands, Engels
Inleverdatum NVAO:	1 november 2024

Beschrijving van de beoordelingsstandaarden

Organisatie

De masteropleiding Rechtsgeleerdheid is één van twaalf opleidingen die worden georganiseerd door de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam (VU). De masteropleiding kent een opleidingsdirecteur die terzijde wordt gestaan door een opleidingscoördinator. De opleidingsdirecteur legt functioneel verantwoording af aan de facultair portefeuillehouder Onderwijs en is verantwoordelijk voor het curriculum, inclusief de kwaliteitszorg van de bijbehorende toetsen, de organisatie van het onderwijs (studiegids en studeerbaarheid) en het functioneren van de kwaliteitszorgcyclus van de opleiding (vak- en curriculumevaluaties, midterm reviews en visitaties). De opleiding valt onder een faculteitsbrede examencommissie en deelt een opleidingscommissie met de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid.

Aanbevelingen van het vorige visitatiepanel

Het visitatiepanel dat de vorige beoordeling uitvoerde, adviseerde de masteropleiding in zijn rapportage (2018) om Engelse taalvaardigheid op te nemen in de beoogde leerresultaten, en om per afstudeerrichting in de eindtermen te beschrijven wat er inhoudelijk wordt beoogd. Ook adviseerde het vorige panel om voor enkele afstudeerrichtingen meer sturing aan te brengen in de invulling van de keuzeruimte en/of betere aansluiting van de integratievakken bij de betreffende afstudeerrichting te realiseren. Voorts gaf het panel als aanbevelingen om Law in Action (zie verderop in dit rapport) als didactisch concept concreter uit te werken, om het door alle studenten gevolgde vak Methoden van Rechtsgeleerdheid verder door te ontwikkelen, om studenten meer zicht te bieden op de beroepspraktijk en om te zorgen dat studenten voldoende schriftelijke feedback ontvangen op hun masterscriptie. Het panel stelt vast dat aan al deze punten goed opvolging is gegeven, behalve de aanbeveling over het Engels. Wat het huidige panel betreft is dit een te begrijpen keuze (zie standaard 1).

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De masteropleiding Rechtsgeleerdheid (Ma RCH) is een academische juridische opleiding waarbinnen het onderwijs sterk verweven is met de maatschappij en de rechtspraktijk. Hiermee sluit de opleiding aan bij het facultaire profiel 'Law in Action', waarbij een academische, reflectieve en kritische benadering van het recht centraal staat. Binnen de opleidingen die de faculteit organiseert is niet alleen aandacht voor het geldende recht (Law in the Books), maar ook voor de maatschappelijke impact van het recht in een nationale, Europese en internationale context (Law in Action).

Deze benadering sluit aan bij de onderwijsvisie van de VU, die wil dat haar opleidingen bijdragen aan de ontwikkeling van studenten tot geëngageerde en gewetensvol opererende academici, die grenzen verkennen en waar nodig weten te verleggen. In hun onderwijsvisies benadrukken de Vrije Universiteit en de Faculteit der Rechtsgeleerdheid de waarde van academisch burgerschap: de afgestudeerde student beseft dat die deel uitmaakt van de samenleving en dat diens opleiding verantwoordelijkheden meebrengt ten opzichte van de samenleving. In het onderwijs staan de kernwaarden van de VU centraal: open, persoonlijk en verantwoordelijk.

De masteropleiding kenmerkt zich daarnaast door een programma aan te bieden dat samenhang met ruime keuzevrijheid combineert. De opleiding kent tien afstudeerrichtingen:

1. Arbeidsrecht (Nederlandstalig)
2. Bouwrecht (Nederlandstalig)
3. Conflicthantering, rechtspraak en mediation (Nederlandstalig)
4. European and International Law (Engelstalig)
5. International Migration and Refugee Law (Engelstalig)
6. International Technology Law (Engelstalig)
7. Internet, intellectuele eigendom en ICT (Nederlandstalig)
8. Jurist en overheid (Nederlandstalig)
9. Privaatrecht (Nederlandstalig)
10. Strafrecht (Nederlandstalig)

Vier van deze afstudeerrichtingen, te weten Privaatrecht, Strafrecht, Overheid en jurist (voorheen Staats- en Bestuursrecht) en International and European Law, vormen 'klassieke' specialisaties. De andere zes zijn thematische afstudeerrichtingen, waarmee de opleiding inspeelt op maatschappelijke behoeften en problemen.

De opleiding voldoet aan de nationale benchmark zoals deze is neergelegd in het Domeinspecifiek Referentiekader (2015). De masteropleiding leidt in combinatie met een passende bacheloropleiding op voor de zogenaamde togaberoepen. De vereisten voor deze beroepen – zoals verwoord in het Convenant civiel effect tussen de juridische faculteiten, de Raad voor de Rechtspraak en de Nederlandse Orde van Advocaten – zijn in alle afstudeerrichtingen verwerkt (zie ook standaard 2). De opleiding borgt de aansluiting bij het beroepenveld via een Raad van Advies, waarin vijf leden uit het veld plaatshebben.

De visie en profilering van de opleiding zijn verwoord in 17 gedeelde beoogde leerresultaten (zie bijlage 1), die beschrijven wat een student zich aan het einde van de opleiding dient te hebben eigengemaakt. Deze leerresultaten weerspiegelen duidelijk de Dublin-descriptoren voor masteropleidingen en zijn in lijn met het Domeinspecifiek referentiekader. De leerresultaten benoemen de inhoud horend bij het convenant civiel effect en zijn daarmee passend ter voorbereiding op de togaberoepen. Mede naar aanleiding van de aanbevelingen uit de vorige visitatie is in het voorjaar van 2023 tezamen met de coördinatoren van de afzonderlijke afstudeerrichtingen ingezet op een nadere specificering van de algemene eindtermen 1 en 2 voor de verschillende afstudeerrichtingen. Zie bijlage 1 voor een overzicht van de eindtermen en hun specificering. Het vorige visitatiepanel adviseerde daarnaast om in de beoogde leerresultaten het niveau van Engelse taalvaardigheid aan te duiden dat studenten dienen te behalen. Volgens de opleiding is het gezien de wettelijke vereisten (convenant civiel effect) niet reëel om binnen het curriculum een bepaald niveau aantoonbaar te realiseren.

Het panel waardeert de profilering van de opleiding, die zich kenmerkt door de focus op Law in Action en de waaier aan afstudeerrichtingen en keuzevrijheid voor studenten. De opleiding voegt zich naar het universitaire en facultaire profiel, wat het panel een goede zaak vindt. Volgens het panel is Law in Action is een aantrekkelijk profiel, passend bij een academische opleiding. Het panel constateerde tijdens het visitatiebezoek dat de term binnen de faculteit op verschillende manieren kan en mag worden geïnterpreteerd. Ze kan zowel aandacht voor beroepsvaardigheden en inhoudelijke aansluiting bij de praktijk behelzen als aandacht voor empirische onderzoeksmethoden in het onderwijs, een thema dat van de faculteit verhoogde aandacht krijgt dankzij hiervoor bestemde gelden vanuit het Sectorplan Rechtsgeleerdheid. Het panel waardeert het feit dat binnen de masteropleiding Rechtsgeleerdheid Law in

Action wordt ingevuld door de maatschappelijke focus in met name de thematische afstudeerrichtingen, zoals Bouwrecht en International Technology Law. De afstudeerrichtingen sluiten volgens het panel ook goed aan op de onderzoeksexpertise binnen de faculteit. Het panel vindt dat deze mogelijkheid voor studenten om de eigen leerweg mede vorm te geven goed in lijn is met de kernwaarden van de VU rondom openheid, persoonlijkheid en eigen verantwoordelijkheid.

Het panel constateert dat de leerresultaten van passend academisch niveau zijn, de Dublin-descriptoren voor masteropleidingen weerspiegelen en de beroepsvereisten voor de togaberoepen adequaat verdisconteren. De leerresultaten zijn daarnaast goed afgestemd op het beroepenveld van de opleiding, ook via de input van de Raad van Advies. De invulling per afstudeerrichting van de eerste twee beoogde leerresultaten waardeert het panel. Het kan zich goed vinden in het besluit van de opleiding om niet het beoogd niveau van Engelse taalvaardigheid op te nemen in de eindtermen. De opleiding benoemt in leerresultaat 7 wat wordt verwacht op dit gebied, zonder een niveau te noemen. Volgens het panel is dit afdoende voor een brede masteropleiding Rechtsgeleerdheid.

Overwegingen

De masteropleiding Rechtsgeleerdheid (Ma RCH) van de Vrije Universiteit is een academische juridische opleiding met tien afstudeerrichtingen, waarbinnen het onderwijs sterk verweven is met de maatschappij en de rechtspraktijk. Hiermee sluit de opleiding aan bij het facultaire profiel Law in Action, waarbij naast het geldende recht ook aandacht is voor de maatschappelijke impact van het recht in een nationale, Europese en internationale context, en bij de onderwijsvisie van de VU, waarin academisch burgerschap centraal staat. De Ma RCH vult Law in Action in via de maatschappelijke focus in met name de zes thematische afstudeerrichtingen, en (waar van toepassing) via aandacht voor empirische onderzoeksmethoden. Ze kenmerkt zich door ruime keuzevrijheid, in lijn met de kernwaarden van de VU rondom openheid, persoonlijkheid en eigen verantwoordelijkheid. Het panel is te spreken over deze profilering en vindt die passend voor een juridische masteropleiding. Positief vindt het panel ook dat de afstudeerrichtingen goed aansluiten op de onderzoeksexpertise in de faculteit.

Het panel ziet het profiel van de opleiding duidelijk terug in haar beoogde leerresultaten, die het van passend academisch niveau vindt. Volgens het panel reflecteren ze de Dublin-descriptoren voor masteropleidingen en de beroepsvereisten voor de togaberoepen. De leerresultaten zijn daarnaast goed afgestemd op het beroepenveld van de opleiding via het Domenspecifiek referentiekader en de Raad van Advies. Het panel waardeert de specificatie van de eindtermen per afstudeerrichting en acht de aanduiding van de verwachte Engelse taalvaardigheid afdoende voor een brede masteropleiding Rechtsgeleerdheid.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 1 voldoet.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Curriculum

De masteropleiding Rechtsgeleerdheid is een eenjarig programma (60 EC) met een september- en een februari-instroom. Daarnaast kent de opleiding ook een deeltijdvariant met een nominale studieduur van

twee studiejaar. In de praktijk blijken de aantallen deeltijders per studieonderdeel dermate gering, dat een afzonderlijk onderwijsaanbod voor deeltijdstudenten niet mogelijk is. Er zijn dan ook geen specifieke deeltijd-onderwijsvormen en deeltijdstudenten schuiven aan bij de reguliere vakken met een maatwerkcurriculum. In individuele gevallen kunnen in overleg met de coördinator van een afstudeerrichting afspraken worden gemaakt, als de organisatie van het onderwijs of de onderwijsvorm dat toelaat.

De masteropleiding Rechtsgeleerdheid kent, zoals beschreven in standaard 1, een tiental afstudeerrichtingen. Die hebben een gezamenlijke basis: in alle specialisaties volgen studenten het vak Methoden van rechtswetenschap (6 EC). Ook hebben de afstudeerrichtingen een gelijkvormige opbouw van het curriculum. De profilering en specialisatie binnen de afstudeerrichtingen wordt geborgd door een verplicht Verdiepingsvak (12 EC), een Internationaliseringsvak (6 EC) en de scriptie (12 EC). Daarnaast is in elke masterafstudeerrichting ruimte voor minstens één Integratievak (6 EC) voorzien, waarin meerdere (deel)gebieden van het recht samenkomen. Dankzij deze opbouw voldoen alle richtingen aan de eisen rondom verdieping, integratie en internationaal recht die bestaan voor het behalen van het civiel effect.

Elke student volgt binnen een van de tien afstudeerrichtingen de volgende onderdelen:

- *Methoden van rechtswetenschap / Legal Methodology* (6 EC). Naar aanleiding van de opmerkingen van het vorige visitatiepanel is dit vak doorontwikkeld om het academisch karakter van de opleiding beter te realiseren en studenten beter voor te bereiden op de scriptie. Het vak start nu met vijf weken hoorcolleges en werkgroepen op het gebied van juridische en empirische onderzoeksmethoden. In de laatste twee weken werken studenten aan een opdracht op het terrein van hun eigen afstudeerrichting. De opdracht bestaat uit het reflecteren op de methodologische verantwoording van een tekst uit het eigen afstudeergebied.
- *Verdiepingsvak* (12 EC). Dit vak vormt de kern van de afstudeerrichting en biedt studenten diepgaande en specialistische kennis van het gekozen rechtsgebied. Onderdeel van ieder verdiepingsvak zijn ook onderzoeks- en schrijfvaardigheden.
- *Internationaliseringsvak* (6 EC). Hier doet de student internationale kennis op te doen van het door de afstudeerrichting bestreken rechtsgebied, doordat de inhoud van het onderwijs een duidelijke internationale of Europeesrechtelijke oriëntatie kent.
- *Integratievak*, of een keuze uit een aantal integratievakken (6 EC). Er is een gelimiteerd aanbod per richting. Het integratievak benadert aspecten van een deelgebied van het recht niet alleen vanuit dat deelgebied in ruime zin, maar ook in samenhang met andere deelgebieden van het recht.
- *Gebonden keuzevak*, of een keuze uit een aantal gebonden keuzevakken (6 EC) dat onderdeel uitmaakt van het curriculum van de eigen afstudeerrichting.
- *Vrije keuzevakken* (12 EC), waar een stage van max. 6 EC deel van uit kan maken. De student kan een keuze maken uit vakken aangeboden door de eigen afstudeerrichting, maar ook deelnemen aan keuzevakken van andere afstudeerrichtingen en opleidingen. Voor het volgen van keuzevakken buiten de eigen faculteit is toestemming van de examencommissie nodig.
- *Masterscriptie* (12 EC). Dit betreft het laatste verplichte onderdeel van alle afstudeerrichtingen. De student is vrij in het bepalen van het onderwerp van de scriptie, voor zover het onderwerp past binnen de opleiding en de betreffende afstudeerrichting.

Zie bijlage 2 voor een overzicht van het programma van alle afstudeerrichtingen.

Het panel is te spreken over de opbouw en inhoud van de masteropleiding. De gelijkvormige inrichting van de verschillende afstudeerrichtingen garandeert dat studenten een vergelijkbare basis opdoen, en de training van academische en professionele vaardigheden is door de opleiding heen goed verankerd in de verschillende vakken. In het onderwijs wordt door docenten regelmatig een relatie gelegd met lopend onderzoek, zo begreep het panel van studenten. Het Law in Action-perspectief komt uit de verf via verschillende activerende werkvormen met een praktijkcomponent (zie onder Didactisch model en werkvormen). Studenten zijn enthousiast over de mogelijkheid een stage op te nemen en doen dit regelmatig ook. Het panel waardeert ook dat de opleiding mogelijkheden biedt voor extra uitdaging met de extra-curriculaire, selectieve Research Track (18 EC). Hierin wordt juridisch onderzoek op gespecialiseerd niveau onderwezen.

Het panel waardeert de keuze die studenten hebben tussen de verschillende afstudeerrichtingen en de keuzeruimte binnen de specialisaties. Studenten worden goed in staat gesteld hun eigen leerweg vorm te geven. Daarbij vindt het panel dat er een mooie balans is getroffen tussen structuur en vrijheid. Het vorige visitatiepanel beval aan om studenten meer te sturen bij de invulling van de keuzeruimte en het versterken van de verdieping bij de afstudeerrichtingen. Hoewel de keuzeruimte niet is gereduceerd, heeft de opleiding nu binnen de afstudeerrichtingen richtinggevende profielen geschetst die studenten laten zien hoe zij gerichte keuzes uit de integratievakken en (gebonden) keuzevakken kunnen maken. De profielen zijn een hulpmiddel bij het maken van keuzes in hun vakkenpakket. Het panel vindt dat met deze profielen een juiste opvolging is gegeven aan het advies van het vorige panel: de kenmerkende en gewaardeerde keuzeruimte blijft gehandhaafd, maar is van meer inkadering voorzien.

Het panel begreep dat de opleiding het onderwijs in mondelinge vaardigheden wil versterken. De mate waarin dit aan de orde komt, met onder meer pleidooien, presentaties en moot courts is nu afhankelijk van de gekozen afstudeerrichting. De opleiding overweegt het verplicht inbouwen van een mondelinge vaardigheden-component in de verdiepingsvakken, dan wel in een meer gestroomlijnd masterscriptietraject. Het panel kan zich hierin vinden. Het begreep van studenten dat zij op dit moment het aandeel van mondelinge vaardigheden in de opleiding al positief waarderen, maar dat ze deze als cruciaal voor de academische en de beroepspraktijk beschouwen en net als de opleiding vinden dat ze op vergelijkbare wijze aan de orde moeten komen in alle afstudeerrichtingen van de Ma RCH.

Didactisch concept en onderwijsvormen

Sinds de vorige visitatie is het Law in Action-profiel (zie standaard 1) van de Ma RCH verder versterkt. Er is nu meer aandacht voor maatschappelijke, morele en ethische aspecten van het recht in verschillende vakken, onder meer via het gebruik van casussen uit de praktijk, het (meer) inzetten van gastdocenten en excursies. Empirische methoden, die ook onder Law in Action vallen, komen aan de orde in het gedeelde methodenvak. Bovendien zijn binnen de afstudeerrichtingen diverse law clinics opgezet, waarbij studenten maatschappelijke impact bewerkstelligen door te werken aan een actueel vraagstuk uit de praktijk. Zo zijn er clinics waarbij studenten in opdracht van een externe opdrachtgever samenwerken aan het uitbrengen van een advies inzake een bepaald probleem en daarbij vaak ook beroepsproducten, zoals expert opinies, opleveren.

De VU-onderwijsvisie (2021) richt zich expliciet op activerend blended onderwijs. Hier is binnen de Ma RCH veel aandacht voor. De opleiding kent een mix van e-learning, fysiek en online onderwijs, en zet ook bij grotere hoorcolleges in op activerende werkvormen. Voor wat betreft kennisverwerving verwacht de masteropleiding zelfstudie door de student, ondersteund door wekelijkse hoorcolleges of kennisclips, waarbij de docent de hoofdlijnen van de stof aanwijst, lastige onderwerpen uitdiept en de stof verbindt met de maatschappelijke actualiteit. Voor het zich eigen maken van de onderzoeks- en presentatievaardigheden

neemt de student deel aan kleinschalige werkgroepen, aangevuld met zelfstudie en één-op-één begeleiding en feedback. Zo oefenen studenten in kleinschalige werkgroepen met moot courts, het verdedigen van stellingen en het houden van een referaat. Het onderwijs wordt zo veel mogelijk verzorgd aan de hand van het mixed classroom-concept van de VU, dat de verschillende achtergronden van studenten, hun perspectieven en inbreng, in de colleges wil benutten.

Volgens het panel is de didactische aanpak in de masteropleiding goed en zijn de diverse werkvormen, vaak met een link naar het beroepenveld en Law in Action, een sterk punt van de opleiding. De law clinics zijn in het bijzonder een geslaagde werkvorm, waar studenten en alumni die het panel sprak hun waardering voor uitspraken. De nadruk op activering en interactie bij het opdoen van vaardigheden vindt het panel belangrijk. Het panel merkt wel dat de keuze voor werkvormen en vooral de manier waarop Law in Action in de opleiding wordt ingevuld, wordt vaak overgelaten aan de coördinatoren van de verschillende vakken. Het panel vindt deze bottom-up benadering op zich positief, maar wijst er wel op dat dergelijke vernieuwingen ook 'van bovenaf' goed moet worden ingeregeld en geborgd om te voorkomen dat ze te zeer van individuen afhankelijk worden en om te zorgen dat ze volledig in de opleiding opgenomen worden. Het opleidings- en facultair management hebben hierin dus een sturende rol te vervullen.

Onderwijstaal

De opleiding is Nederlandstalig, met uitzondering van de afstudeerrichtingen European and International Law, International Migration and Refugee Law en International Technology Law. Het betreft hier rechtsgebieden met een sterk internationale en/of Europese focus, die aansluiten bij internationale beroepsgebieden zoals de EU, internationale gerechtshoven of de technologiesector. Het panel heeft deze keuze met de opleiding besproken en acht de keuze voor Engels als onderwijstaal voor deze afstudeerrichtingen passend en logisch. Het heeft zich ervan vergewist dat de docenten goed in staat zijn de afstudeerrichting in het Engels te verzorgen. Docenten beschikken veelal over certificaten betreffende hun taalvaardigheid, en studenten vinden hen goed in staat tot het geven van Engelstalig juridisch masteronderwijs.

Instroom en studeerbaarheid

De masteropleiding laat studenten toe met een universitair bachelorgetuigschrift in Rechtsgeleerdheid, Notarieel Recht of Fiscaal Recht. Daarnaast zijn onder voorwaarden ook studenten toelaatbaar met een hbo-bachelorgraad Rechten (ongeveer 12% van de studentenpopulatie), studenten die beschikken over een universitaire bachelorgraad Rechten in het buitenland en studenten met een niet-juridische, maar wel universitaire bachelorgraad in een andere richting. Voor studenten in de Engelstalige afstudeerrichtingen geldt een aanvullende taaleis. Zij dienen tenminste over de beheersing van de Engelse taal op C1 niveau te beschikken. De opleiding heeft een stabiele instroom van rond de 420 studenten per jaar. De grootste afstudeerrichtingen zijn Privaatrecht, International Technology Law, Internet, intellectuele eigendom en ICT en Strafrecht. De andere afstudeerrichtingen zijn kleiner, maar hebben niettemin een uitstroom van zo rond 20-25 studenten per jaar. Alleen Bouwrecht zit daaronder met 10-13 studenten.

De opleiding begeleidt studenten op verschillende manieren. Elke afstudeerrichting heeft een docent-coördinator. Aanvullend hierop is er bij sommige afstudeerrichtingen een docent-tutor. Bij de coördinator en de tutor kunnen studenten op laagdrempelige wijze advies inwinnen over hun keuze voor een vakkenpakket en eventuele andere zaken. De opleiding heeft ook een studieadviseur. Die informeert, adviseert en begeleidt studenten bij studie gerelateerde vragen en/of problemen en persoonlijke omstandigheden die van invloed zijn op de studie. Indien nodig verwijst de studieadviseur door naar andere vormen van hulp of begeleiding, binnen of buiten de VU. De facultaire afdeling Career Services brengt studenten, faculteit, alumni en

bedrijfsleven met elkaar in contact. Studenten kunnen hier terecht voor al hun loopbaanvragen. Het panel waardeert deze specifieke vorm van begeleiding.

Bij het schrijven van de scriptie ontvangen de studenten individuele begeleiding. Iedere afstudeerrichting heeft op een Canvaspagina informatie beschikbaar over mogelijke onderwerpen, de begeleiding, handleidingen en de (uniforme) beoordelingscriteria. De student legt een voorlopige onderzoeksopzet ter goedkeuring voor aan de scriptiecoördinator van de betreffende afstudeerrichting. Als de scriptiecoördinator hiermee akkoord gaat, wijst hij of zij een scriptiebegeleider (een docent van de opleiding) toe. Dit gebeurt in de regel aan de hand van het gekozen onderwerp en de capaciteit van de docenten. Tijdens het schrijven voeren de student en de scriptiebegeleider begeleidingsgesprekken en de docent geeft minimaal één keer feedback op ieder hoofdstuk en de conceptversie.

Ondanks deze begeleiding door de opleiding heen is de doorstroom een punt van aandacht. Slechts rond de 10-15% van de studenten studeert nominaal af. Na twee jaar heeft ongeveer 50% de masterbul behaald. Daarin bestaan geen grote verschillen tussen de afstudeerrichtingen. Studieadviseurs hebben onderzoek gedaan naar langstudeerders. Zij noemen in het bijzonder het volgen van een tweede afstudeerrichting, het werken naast de studie en het scriptietraject als reden voor de studievertraging. Om de doorstroom in het scriptietraject te bevorderen is in 2015 een maximale termijn van tien maanden ingevoerd voor het schrijven van de scriptie. Dit beleid heeft helaas nog niet geleid tot een verhoging van het aantal studenten dat nominaal afstudeert, omdat die termijn pas start na goedkeuring van het onderzoeksvoorstel en de studenten vaak daarvoor al vertraging oplopen. Op dit moment werken de scriptiecoördinatoren en de opleidingsdirecteur daarom aan een herinrichting van het masterscriptietraject met meer en strakkere deadlines voor studenten en scriptiebegeleiders. Sinds september 2023 draait er een pilot bij de afstudeerrichting Strafrecht. De opleiding overweegt ook andere maatregelen, zoals het aanbieden van en attenderen op diverse ondersteuningsmogelijkheden bij het schrijven van de scriptie.

Het panel vindt de opleiding in principe studeerbaar. Het kan zich vinden in het instroombeleid en vindt de studiebegeleiding adequaat vormgegeven. Het panel merkt op dat activiteiten naast de studie, en het combineren van deze master met een andere opleiding, bijdragen aan de lage rendementen. Dit zegt volgens het panel daarom weinig over de feitelijke studeerbaarheid. Zo begreep het panel tijdens het visitatiebezoek dat studenten veelvuldig meerdere afstudeerrichtingen combineren, waardoor ze vertraging oplopen.

Het panel is het met het opleidingsmanagement eens dat de grote vrijheid die studenten in het scriptietraject genieten, deels aan banden moet worden gelegd. Hoewel studenten de vrijheid erg waarderen kan die leiden tot vrijblijvendheid en zelfs ongelijkheid: studenten die langer over de scriptie doen kunnen die bijschaven en perfectioneren. Volgens het panel is het transparanter en eerlijker om een scriptietraject met duidelijke deadlines en mijlpalen vorm te geven, zoals al gebeurt in de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid. Het adviseert daarom de pilot bij Strafrecht snel te evalueren en vervolgens in alle afstudeerrichtingen in te voeren.

Docentenstaf

De masteropleiding wordt verzorgd door (op het moment van visiteren) ongeveer 120 stafleden. Nagenoeg alle docenten die onderwijs geven in de master zijn gepromoveerd. Bovendien hebben veel docenten ervaring in de rechtspraktijk en in het geven van postacademisch onderwijs. Veel docenten werken of hebben gewerkt als advocaat, rechter/raadsheer(-plaatsvervanger), bedrijfsjurist of in maatschappelijke organisaties, het openbaar ministerie of andere publieke instelling.

De opleiding besteedt veel aandacht aan professionalisering. Bijna alle docenten hebben de Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO). Voor iedere docent met een aanstelling vanaf 0,4 fte geldt het uitgangspunt dat zij de BKO hebben behaald of op korte termijn zullen behalen. Docenten die nieuw in dienst komen en nog niet in het bezit zijn van de BKO krijgen (naast de door het VU Centre of Teaching and Learning (CTL) aangeboden Start-to-teach-dag) over het algemeen op korte termijn de mogelijkheid om te starten met de BKO-opleiding.

Naast de grote hoeveelheid docenten met een BKO, hebben de afgelopen jaren steeds meer seniordocenten een SKO-opleiding gevolgd; in totaal 28 van hen. Docenten kunnen zich verder professionaliseren door via het CTL cursussen en opleidingen te volgen over bijvoorbeeld de mixed classroom, het herontwerpen van vakken, bouwen aan onderwijsteams en het inzetten van theatervaardigheden in het onderwijs. Vanuit VU-centraal worden docenten via een wekelijkse nieuwsbrief geattendeerd op deze professionaliseringsmogelijkheden.

Het panel vindt de kwaliteit en kwantiteit van het onderwijsteam toereikend voor het verzorgen van de opleiding. Hoewel de zelfevaluatie de werkdruk bij met name de vaste docenten als aandachtspunt noemt, kreeg het panel geen alarmerende signalen mee tijdens het visitatiebezoek. Studenten waren lovend over de inzet, betrokkenheid en laagdrempeligheid van het onderwijsgevend personeel. Zij noemden de open communicatie en de prettige sfeer als bepalende kenmerken van hun opleiding. Het panel constateert ook dat de docenten beschikken over de juiste inhoudelijke en didactische expertise voor het vormgeven van de opleiding. De aansluiting van het onderwijs bij het onderzoek van de docenten is sterk, ook dankzij de thematische afstudeerrichtingen, en de connectie met de praktijk versterkt de Law in Action-benadering. Het relatief hoge aandeel van behaalde SKO's is een pluspunt van de opleiding.

Overwegingen

Naar het oordeel van het panel is de masteropleiding Rechtsgeleerdheid goed en gedegen opgebouwd, met een vaste structuur die de afstudeerrichtingen verbindt en daarbinnen veel keuzevrijheid voor de studenten. De in de vaste structuur opgenomen vakken (Methoden van rechtswetenschap, een verdiepingsvak en een integratievak) bevorderen het academisch karakter van de opleiding. De opleiding kent afwisselende en activerende werkvormen, zoals de *law clinics*, en verbindt juridische inhoud met de maatschappelijke uitdagingen en rechtspraktijk. De opleiding stelt studenten in staat de beoogde leerresultaten te bereiken en voldoet aan de vereisten gesteld in het Convenant civiel effect. Drie van de tien specialisaties worden in het Engels aangeboden; dit is steeds een logische keuze gezien de internationale aard van de afstudeerrichtingen in kwestie, en de docenten zijn goed in staat de opleiding in het Engels te verzorgen. De opleiding overweegt de aandacht voor mondelinge vaardigheden te versterken, wat het panel aanmoedigt, gezien het belang daarvan in de beroepspraktijk. Volgens het panel is de opleiding voldoende studeerbaar dankzij een duidelijke structuur en voldoende begeleiding. Wel adviseert het panel de opleiding om de voorgenomen aanpassing van het scriptietraject door te voeren in alle afstudeerrichtingen, om studievertraging te voorkomen. Het docententeam is inhoudelijk en didactisch goed onderlegd en in aantal toereikend.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 2 voldoet.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsbeleid en systeem van toetsing

De toetsing binnen de masteropleiding sluit aan bij het instellingsbrede toetsbeleid van de VU. Dat is gerelateerd aan de VU onderwijsvisie (2021) en de VU Toetsvisie (2022) en verwoord in het Handboek Onderwijskwaliteit – VU-toetskader 2019. De nadere invulling hiervan op is facultair niveau vastgesteld in de Nota Toetsbeleid (september 2022). De toetsen moeten volgens deze nota voldoen aan kwaliteitscriteria ten aanzien van begripsvaliditeit, inhoudsvaliditeit, betrouwbaarheid, transparantie of helderheid, bruikbaarheid en effect op het leerproces. De opleiding kent een toetsplan dat de gemaakte keuzes voor de mix van toets- en beoordelingswijzen verantwoordt. Het toetsplan brengt in kaart hoe en wanneer de leerdoelen van de onderwijseenheden getoetst worden en hoe de leerdoelen aansluiten bij de eindtermen van de opleiding. Het toetsplan krijgt op vakniveau vertaling in toetsmatrijzen. Deze worden met andere relevante gegevens over een vak in een toetsdossier verzameld en sinds kort gestructureerd centraal in de faculteit opgeslagen. De uitvoering van een nieuw gecentraliseerd systeem van archivering van de stukken in de toetsdossiers is op dit moment nog in ontwikkeling.

De toetsing van de vakken binnen de afstudeerrichtingen vindt doorgaans plaats door het afnemen van tentamens, het schrijven van papers of andere schriftelijke stukken en mondelinge presentaties. Bij het vak betrokken docenten stellen de tentamens op onder leiding van de vakcoördinator, conform het vier-ogenprincipe. Bij het beoordelen van tentamens is het gebruikelijk verticaal na te kijken (elke docent beoordeelt een deel van het werk van elke student) en voor (en zo nodig tijdens) het nakijkproces vindt overleg in het docententeam plaats over het normantwoord en de wijze van beoordelen. De verdiepingsvakken toetsen onderzoeks- en schriftelijke vaardigheden door middel van papers. Docenten beoordelen deze schriftelijke stukken aan de hand van van tevoren aan de student kenbaar gemaakte beoordelingscriteria. Ook hierbij geldt het vier-ogenprincipe. Voor veel vakken is een uitgewerkte rubric beschikbaar. Papers worden ook tussentijds van feedback voorzien door de docenten, dan wel door de studenten door middel van peer review. De opleiding toetst mondelinge vaardigheden middels beoordeling van presentaties aan de hand van tevoren bekend gemaakte criteria.

De regels voor de beoordeling van de stage staan in de Stagehandleiding master Rechtsgeleerdheid. De stagecoördinator beoordeelt de stage als voldoende of onvoldoende aan de hand van een stageverslag gemaakt door de student, een schriftelijke stage-beoordeling door de stage-verlenende instantie (die aan een aantal eisen moet voldoen) en een gesprek met de student op basis van het stageverslag.

Taalmodellen en chatboxen zoals ChatGPT hebben de aandacht binnen de faculteit. Op dit moment bepalen docenten zelf hoe zij hun toetsing aanpassen als dit door de recente ontwikkelingen nodig lijkt. Er zijn VU-kaders in de maak voor de inzet van generatieve AI in het onderwijs. De kaders beogen een goede basis te zijn om na te gaan hoe AI kan worden ingezet in het onderwijs en om te bezien waar eventuele knelpunten liggen. Op dit moment wordt er door het VU Centre for Teaching & Learning gewerkt aan een cursus op maat voor de faculteit over de toepassing van AI.

Het panel kan zich goed vinden in de manier waarop toetsing en toetsbeleid in de masteropleiding zijn vormgegeven. Het stelt vast dat de toetsing gevarieerd en passend is. Via mechanismen en middelen als het vierogenprincipe, rubrics of antwoordmodellen en de inzet van een toetsplan en toetsmatrijzen garandeert de opleiding dat de toetsing voldoende inzichtelijk en transparant tot stand komt. Het panel is positief over de standaardisering en archivering van toetsen via toetsdossiers, en moedigt de opleiding aan hiermee door te gaan. Het panel verder dat docenten veel vrijheid hebben in het vormgeven van toetsen, en dat zij ook zelf

als eerste aan zet zijn waar het bijvoorbeeld gaat om het aanbrengen van veranderingen in de toetsvorm onder invloed van het gebruik van taalmodellen. Het panel adviseert de opleiding en de faculteit om hier meer op te sturen, zodat docenten niet zelf het wiel hoeven uitvinden en goed weten wat binnen de faculteit acceptabel is.

Beoordeling eindniveau

De beoordeling van masterscripties gebeurt aan de hand van gestandaardiseerde online beoordelingsformulieren waarop de beoordelingscriteria staan vermeld. Naar aanleiding van de aanbeveling het vorige visitatiepanel is met de scriptiecoördinatoren van de afstudeerrichtingen een set richtlijnen in de vorm van een rubric ontworpen die expliciteren welk beoordelingsniveau en cijfer het beste aansluit bij de masterscriptie. De scriptie wordt door (minimaal) twee onafhankelijke examinatoren beoordeeld. De eerste beoordelaar is tevens scriptiebegeleider. De definitieve versie van de scriptie wordt voorgelegd aan een tweede beoordelaar, die zich een onafhankelijk oordeel vormt. Eerste en tweede beoordelaar plegen overleg over de onderbouwing van hun oordelen en het toe te kennen cijfer. Ten behoeve van versterking van de transparantie maken beide beoordelaars afzonderlijk het eigen oordeel op het beoordelingsformulier kenbaar. In geval van een groot verschil van mening over de becijfering van de scriptie (1 punt of meer) is het gebruikelijk dat de scriptiecoördinator een derde beoordelaar aanwijst. Doorgaans leidt dit tot overeenstemming. Zo niet, dan kan de scriptiecoördinator de examencommissie inschakelen om tot een beoordeling te komen. De beoordeling wordt in de regel in een afsluitend gesprek met de student besproken. In dit gesprek licht de scriptiebegeleider aan de hand van een beoordelingsformulier toe hoe de beoordeling tot stand is gekomen.

Het panel is positief over de beoordeling van het eindniveau, die zorgvuldig plaatsvindt. Het stelt vast dat de onafhankelijke beoordeling door twee beoordelaars goed is vormgegeven. Het beoordelingsformulier bevat relevante criteria en biedt veel ruimte voor toelichting van de gegeven scores en de eindbeoordeling, waardoor doorgaans duidelijk is waarom tot een bepaald cijfer besloten is. Op de verschillende te beoordelen deelcriteria wordt de beoordelaars gevraagd om te kiezen tussen de scores uitstekend, goed, ruim voldoende, voldoende of onvoldoende. De definitie van deze verschillende elementen is in een rubric beschreven. Wel acht het panel het beoordelingsformulier van de scriptie voor enige verbetering vatbaar. De manier waarop de deelscores tot een eindcijfer leiden, is volgens het panel niet helder, omdat aan de deelcriteria geen expliciete weging is gegeven. Het panel adviseert dit aan te passen.

Examencommissie

De masteropleiding valt onder een facultaire examencommissie. Deze is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de tentamens. De examencommissie beoordeelt daarom periodiek het door de opleiding vastgestelde toetsplan om vast te stellen of de door de opleiding gebruikte toetsvormen adequaat zijn voor het toetsen van de leerdoelen en of (alle) eindtermen van de opleiding in voldoende mate aansluiten bij die leerdoelen. De resultaten van deze beoordeling worden schriftelijk vastgesteld en toegezonden aan het opleidingsmanagement. De examencommissie controleert ook periodiek de aanwezigheid en volledigheid van de toetsdossiers. De examencommissie voert periodiek overleg met het opleidingsmanagement.

In toenemende mate worden schriftelijke tentamens digitaal gemaakt in Testvision. Na afronding van de beoordeling van het tentamen geeft dit programma een analyse per toetsitem. De uitkomsten van de analyse worden schriftelijk vastgelegd en met de verantwoordelijke examinatoren besproken.

De examencommissie verzekert zich jaarlijks van de betrouwbaarheid van de beoordeling van scripties door middel van een steekproef uit de scriptiedatabase. Hierbij worden scripties gelezen zonder kennis van het

bijbehorende beoordelingsformulier en marginaal beoordeeld aan de hand van criteria zoals probleemstelling, verantwoording, methode, structuur, brongebruik en argumentatie. Het verkregen cijfer wordt vervolgens vergeleken met het cijfer gegeven door de beoordelaars en indien er een verschil van meer dan 1 punt is, wordt het beoordelingsformulier nagekeken voor mogelijke verklaringen. Wanneer een verklaring niet gevonden wordt, zal de examencommissie overleg plegen met de beoordelaar of vakcoördinator met als doel de scriptiebeoordeling te verbeteren.

Het panel stelt vast dat de examencommissie haar borgingstaak adequaat uitvoert via kwaliteitschecks op vakken en eindwerken. Het sprak met de commissie over haar taakopvatting en praktijk, en concludeerde dat de commissie goed ingebed is in de facultaire kwaliteitszorgsystemen en proactief bijdraagt aan de discussie rondom actuele zaken, zoals taalmodellen. De commissie staakte haar eerste steekproef van toetsdossiers in collegejaar 2022-2023 toen ze constateerde dat de invulling hiervan nog niet op niveau was, en vraagt de opleidingen dit als prioriteit op te pakken. Het panel raadt de commissie wel aan om vaker formeel overleg te organiseren met de opleidingsdirectie, om te zorgen dat er sprake is van een structureel gesprek over toetskwaliteit. De examencommissie functioneert nu vrij autonoom, en het panel ziet kansen om tot meer afstemming te komen en een vinger aan de pols te houden bij actuele ontwikkelingen in de opleiding.

Overwegingen

Het panel is te spreken over de gedegen vormgeving van toetsing en toetsbeleid in de masteropleiding. De toetsing is gevarieerd en passend. Het panel is positief over de standaardisering en archivering van toetsen via toetsdossiers en moedigt de opleiding aan erop toe te zien dat dit snel voor alle vakken goed gedaan wordt. Het panel constateert verder dat docenten veel vrijheid hebben in het vormgeven van toetsen, en dat zij ook zelf als eerste aan zet zijn waar het bijvoorbeeld gaat om het aanbrengen van veranderingen in de toetsvorm onder invloed van het gebruik van taalmodellen. Het panel adviseert de opleiding en de faculteit om hier meer op te sturen. De toetsing van het eindniveau is volgens het panel goed vormgegeven. Het beoordelingsformulier is inzichtelijk, mede dankzij de ruimte voor kwalitatieve feedback en toelichting die het biedt. Het adviseert de weging van subcriteria nog te herzien. De examencommissie vervult haar borgingsrol en is daarbij proactief. Het panel raadt de commissie wel aan om vaker formeel overleg te organiseren met de opleidingsdirectie, om te zorgen dat er sprake is van een structureel gesprek over toetskwaliteit.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 3 voldoet.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Het panel las vijftien eindwerken van de opleiding, waarin alle afstudeerrichtingen en de beide varianten (voltijd en deeltijd) vertegenwoordigd waren. Het constateert dat al deze werken van voldoende niveau zijn voor een juridische masteropleiding. De scripties zijn door de bank genomen van solide of goede kwaliteit, en hebben vaak maatschappelijk relevante onderwerpen die passen bij het Law in Action-speerpunt van de faculteit.

De opleiding en faculteit onderhouden actief contact met de alumni van de opleiding. Uit alumni-gegevens blijkt dat het baanperspectief goed is. Alumni van de opleiding zijn vooral werkzaam in de zakelijke

dienstverlening en bij de overheid. 9% van het cohort 2019/2020 volgde een promotietraject. Alumni met wie het panel sprak, waren positief over hun uitstroom naar de arbeidsmarkt. Ze gaven aan relevante kennis en vaardigheden te hebben opgedaan.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de eindwerken en de alumni van de opleiding laten zien dat de beoogde leerresultaten worden behaald. Alumni stromen succesvol door naar het beroepenveld en voelen zich hier goed op voorbereid.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 4 voldoet.

Eindoordeel

Het oordeel van het panel over de masteropleiding Rechtsgeleerdheid is positief.

Ontwikkelpunten

1. Voer voor alle afstudeerrichtingen een scriptietraject in met duidelijke mijlpalen en deadlines.
2. Ga door met de verdere standaardisering en archivering van toetsen via toetsdossiers voor alle vakken.
3. Zorg voor meer sturing vanuit faculteit en opleidingsdirectie bij het vaststellen van toetsvormen en het aanbrengen van veranderingen hierin, bijvoorbeeld als gevolg van de invloed van het gebruik van taalmodellen als ChatGPT. Zorg voor opleidings- en facultaire kaders die docenten bij dergelijke keuzes ondersteunen.
4. Herzie de weging van subcriteria op het beoordelingsformulier van de scriptie.
5. Zorg voor meer frequent formeel overleg tussen examencommissie en opleidingsdirectie, om te zorgen dat er sprake is van een structureel gesprek over toetskwaliteit.

Bijlage 1. Beoogde leerresultaten

De afgestudeerde heeft:

Academisch werk- en denkniveau

1. heeft diepgaande en specialistische kennis van en inzicht in minimaal een deelgebied van het recht, met inbegrip van de theoretische grondslagen van het deelgebied;
2. heeft inzicht in de samenhang tussen verschillende gebieden van het recht, met inbegrip van het nationale, Europese en internationale recht;
3. De afgestudeerde is zich bewust van de maatschappelijke context waarbinnen het recht en de jurist functioneert en de ethische verantwoordelijkheden die dat meebrengt.

Analytische vaardigheden

4. kan de juridische en maatschappelijke aspecten van een vraagstuk in hun onderlinge samenhang beoordelen en daarover kritisch nadenken/oordelen;
5. kan zich inzicht verschaffen in de problemen die zich bij rechtsvorming op het gekozen gebied voordoen en een bijdrage leveren aan de oplossing ervan;
6. kan een probleem vanuit verschillende deelgebieden op een integratieve manier benaderen;
7. kan literatuur en juridische bronnen diepgaand analyseren en interpreteren en kritisch beschouwen (waar relevant ook in de Engelse taal, waar relevant ook op nieuwe rechtsgebieden);
8. kan rechtsregels afleiden uit concrete gevallen (inductie);

Probleemoplossende vaardigheden

9. kan complexe casus analyseren en interpreteren en zelfstandig juridische oplossingen aandragen;
10. kan complexe juridische problemen onderkennen, analyseren en oplossen.

Onderzoeks- en presentatievaardigheden

11. kan individueel een rechtswetenschappelijk onderzoek op academisch niveau voorbereiden en uitvoeren (probleemstelling formuleren en afbakenen, informatie verzamelen, gegevens interpreteren, conclusies trekken, evalueren);
12. kan een wetenschappelijk betoog schriftelijk presenteren;
13. kan schriftelijk verslag doen van een rechtswetenschappelijk onderzoek;
14. kan communiceren met vakgenoten en andere professionals, op een wijze die passend is bij het kennisniveau van de geadresseerde;
15. kan met argumenten onderbouwde mening formuleren over een complex juridisch probleem of een nieuwe ontwikkeling;
16. kan actief deelnemen aan zowel het maatschappelijk debat op het deelgebied dat het masterprogramma beslaat;
17. kan permanent zijn kennis op het deelgebied actualiseren en is in staat zich ook in andere deelgebieden te specialiseren.

specificering van eindtermen 1a en 1b per afstudeerrichting;

Arbeidsrecht

- a. heeft diepgaande en specialistische kennis van en inzicht in het nationale en Europese arbeidsrecht, waaronder het individuele en collectieve arbeidsrecht, met inbegrip van de theoretische grondslagen daarvan;
- b. heeft inzicht in de samenhang tussen het nationale en Europese arbeidsrecht, alsmede van daarmee samenhangende deelgebieden van het recht, zoals het sociale zekerheidsrecht, het ondernemingsrecht of het pensioenrecht

Bouwrecht

- a. heeft diepgaande en specialistische kennis van en inzicht in het privaatrechtelijk bouwcontractenrecht en het publiekrechtelijk omgevingsrecht, met inbegrip van de theoretische grondslagen daarvan;
- b. heeft inzicht in de samenhang tussen het nationale en Europese bouwrecht, alsmede van daarmee samenhangende deelgebieden van het recht, zoals het verbintenissenrecht of het bestuursrecht.

Conflictantering, rechtspraak en mediation

- a. heeft diepgaande en specialistische kennis van verschillende methoden van conflictoplossing, waaronder mediation en (probleemoplossende) geschilbeslechting door de rechter in civiele, strafrechtelijke en bestuursrechtelijke zaken, met inbegrip van de theoretische grondslagen daarvan;
- b. heeft inzicht in de samenhang tussen de verschillende methoden van conflictoplossing in Nederland, met inbegrip van het internationale en Europese recht, en daarmee samenhangende deelgebieden van het recht, zoals rechtssociologie, het straf- en bestuursrecht of het migratierecht.

European and International Law

- a. heeft diepgaande en specialistische kennis van en inzicht in het Europees en internationaal publiekrecht, met inbegrip van de theoretische grondslagen, de maatschappelijke context en de relatie tot het nationaal recht;
- b. heeft inzicht in de samenhang tussen specifieke deelgebieden van het Europees en/of internationaal publiekrecht, zoals mensenrechten, economisch recht, migratierecht of humanitair recht.

Migration and Refugee Law

- a. heeft diepgaande en specialistische kennis van en inzicht in het internationale, en regionale, waaronder Europese, en nationale migratie- en vluchtelingenrecht, met inbegrip van de theoretische grondslagen daarvan;
- b. heeft inzicht in de samenhang tussen internationaal en regionaal, waaronder Europees, en nationaal migratie- en vluchtelingenrecht, alsmede van daarmee samenhangende deelgebieden van het recht als mensenrechten, procesrecht of de samenhang tussen het migratierecht en de politieke en filosofische vraagstukken.

International Technology Law

- a. heeft diepgaande en specialistische kennis van en inzicht in technologierecht, met inbegrip van de theoretische grondslagen daarvan, zoals de spanning tussen recht en innovatie of de relatie tussen recht en ethiek;
- b. heeft inzicht in de samenhang tussen verschillende gebieden van technologierecht, zoals privacyrecht, elektronisch handelsrecht, en platformrecht, met inbegrip van het nationale, Europese en internationale recht, met een focus op het Europese recht zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming en internationale, grensoverstijgende vraagstukken zoals de bestrijding van online desinformatie.

Internet, Intellectuele Eigendom en ICT

- a. heeft diepgaande en specialistische kennis van en inzicht in vraagstukken rondom de toepassing van bestaand recht op en nieuwe normering van internetrechtelijke kwesties, met inbegrip van de theoretische grondslagen betreffende het unieke karakter van het internet voor het recht;
- b. heeft inzicht in de samenhang tussen verschillende gebieden van het internetrecht, zoals het privacyrecht, media- en communicatierecht, merkenrecht en auteursrecht, met inbegrip van het nationale, Europese en internationale recht.

Jurist & Overheid

- a. heeft diepgaande en specialistische kennis van en inzicht in het staats- en bestuursrecht, waaronder wetgeving, met inbegrip van de theoretische grondslagen daarvan;
- b. heeft inzicht in de samenhang tussen het nationale en Europese staats- bestuursrecht, alsmede van daarmee samenhangende deelgebieden van het recht, zoals het privaatrecht of het strafrecht en de criminologie.

Privaatrecht

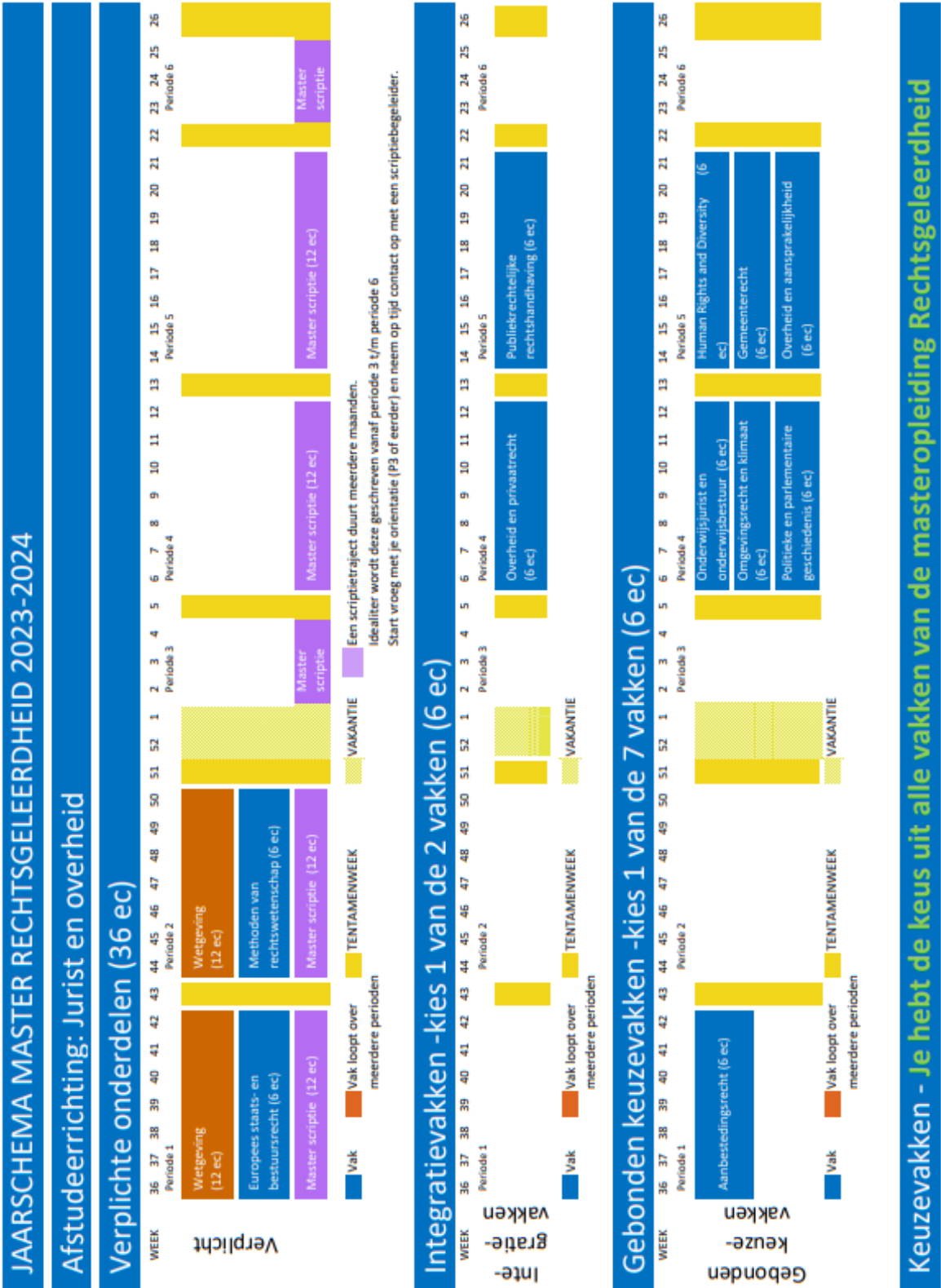
- a. heeft diepgaande en specialistische kennis van en inzicht in minimaal één deelgebied van het Privaatrecht, te weten het aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht, familierecht, contractenrecht, ondernemingsrecht of arbeidsrecht, met inbegrip van de theoretische grondslagen van het deelgebied;
- b. heeft inzicht in de samenhang tussen verschillende gebieden van het Privaatrecht, met inbegrip van het nationale, Europese en internationale recht en is, meer in het bijzonder, in staat tot het oplossen van internationale problemen van privaatrechtelijke aard waarbij meerdere rechtssystemen voor toepassing in aanmerking komen.

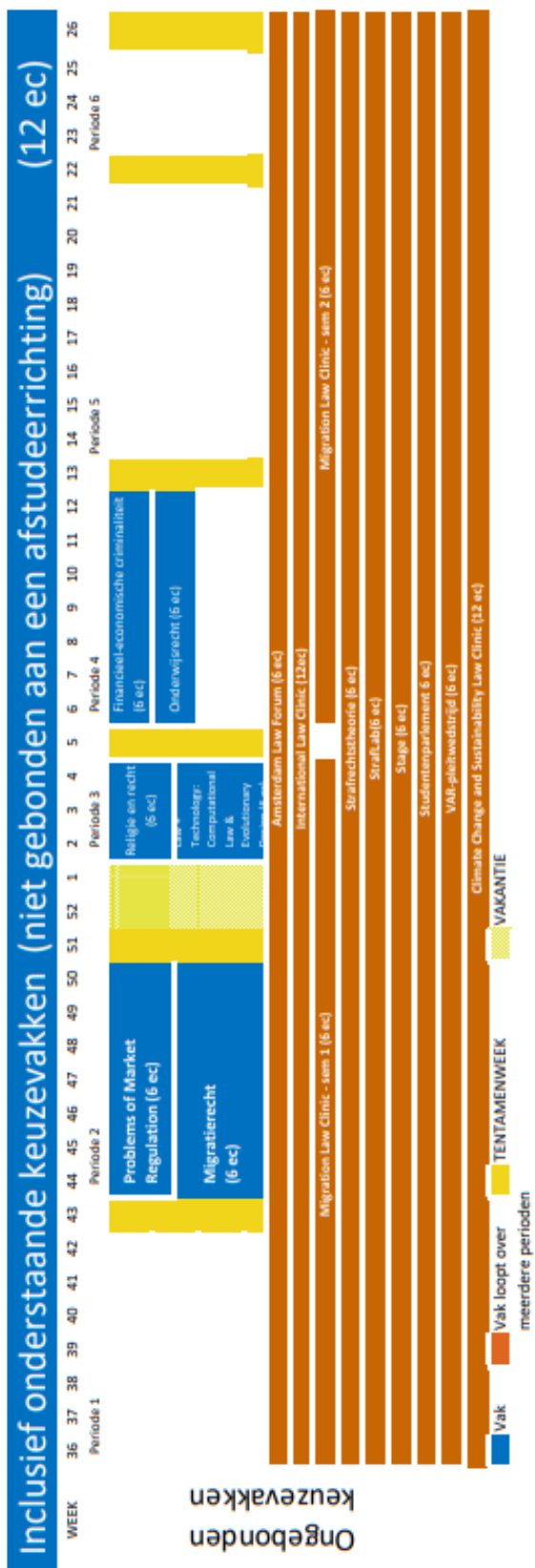
Strafrecht

- a. heeft diepgaande en specialistische kennis van en inzicht in het formele en materiële strafrecht, met inbegrip van de theoretische grondslagen, de maatschappelijke context en de relatie tot het nationaal recht;
- b. heeft inzicht in de samenhang tussen het materieel en formeel strafrecht, met inbegrip van de relatie tot het nationale, Europese en internationale strafrecht.

Bijlage 2. Opleidingscurriculum

Afstudeerrichting Jurist en overheid

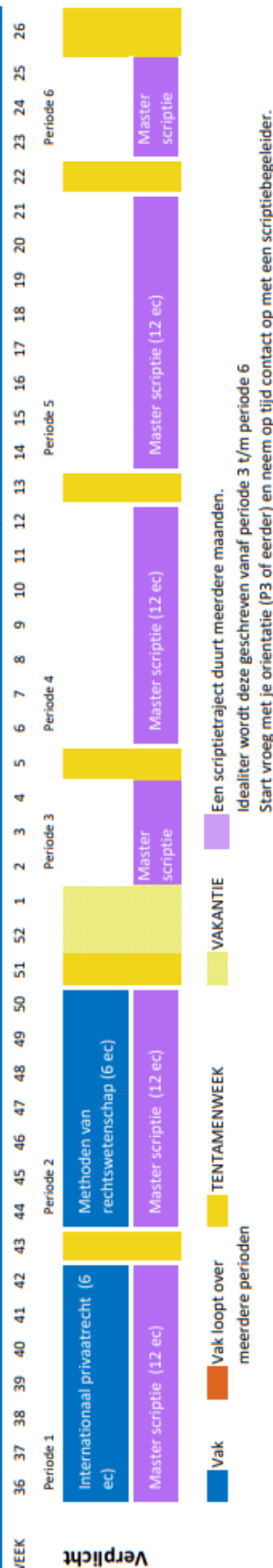

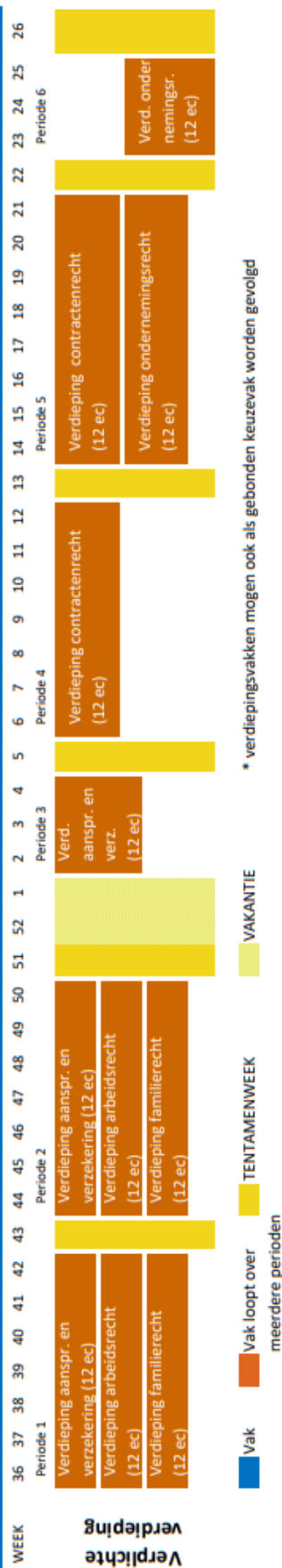
JAARSCHEMA MASTER RECHTSGELEERDHEID 2023-2024

Afstudeerrichting: Privaatrecht

Verplichte onderdelen - volg alle 3 (24 ec)

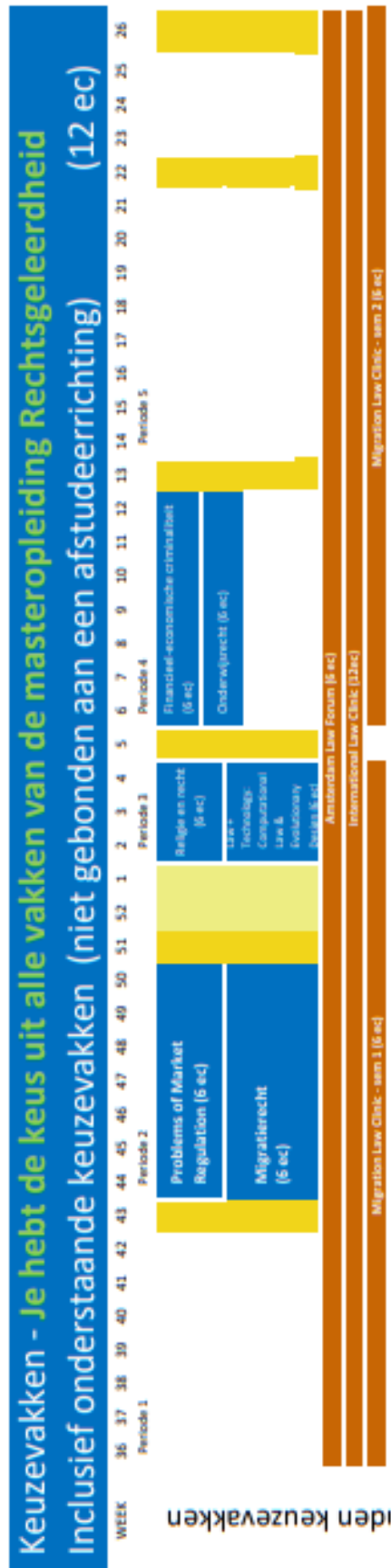
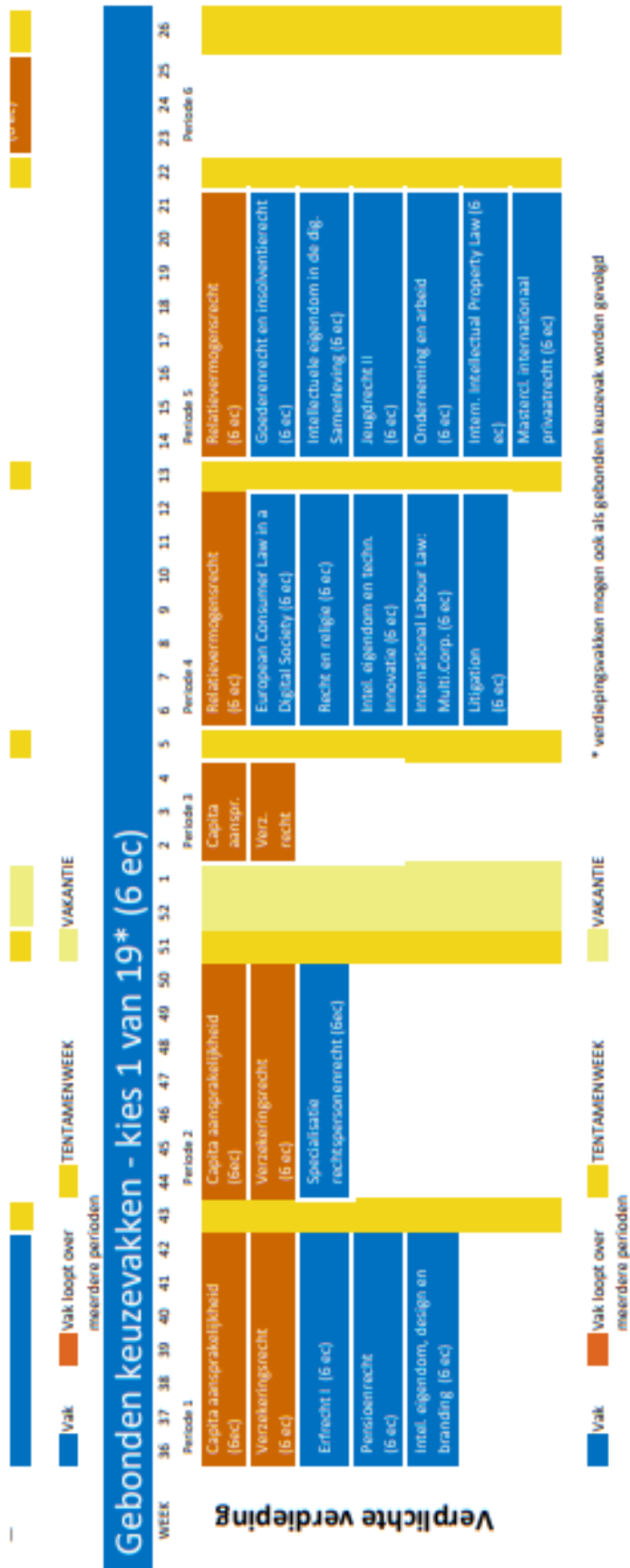

Verplichte onderdelen: verdiepingsvak - kies 1 van 5* (12 ec)

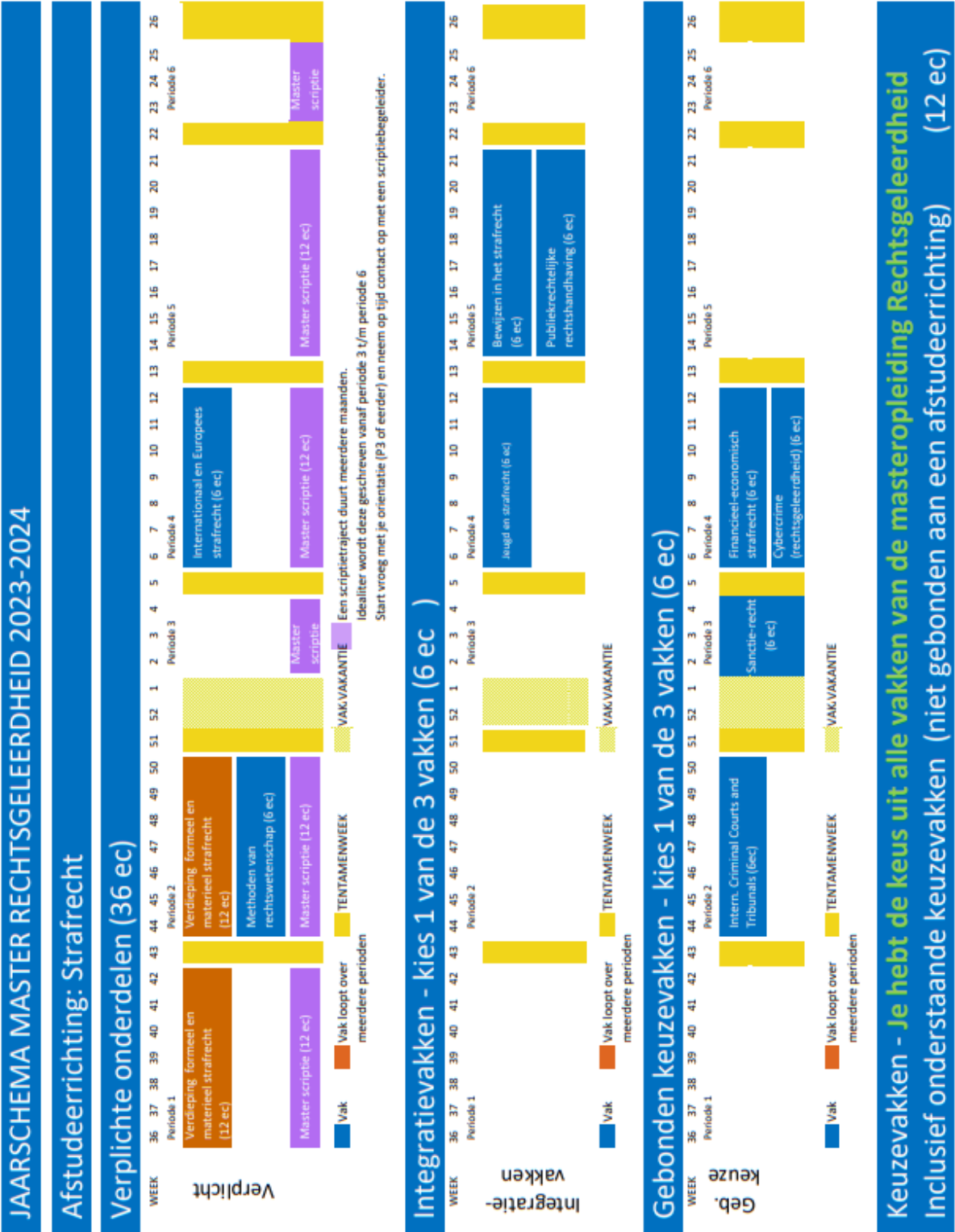
Integratievakken - kies 1 van de 5 vakken (6 ec)

Ongebon

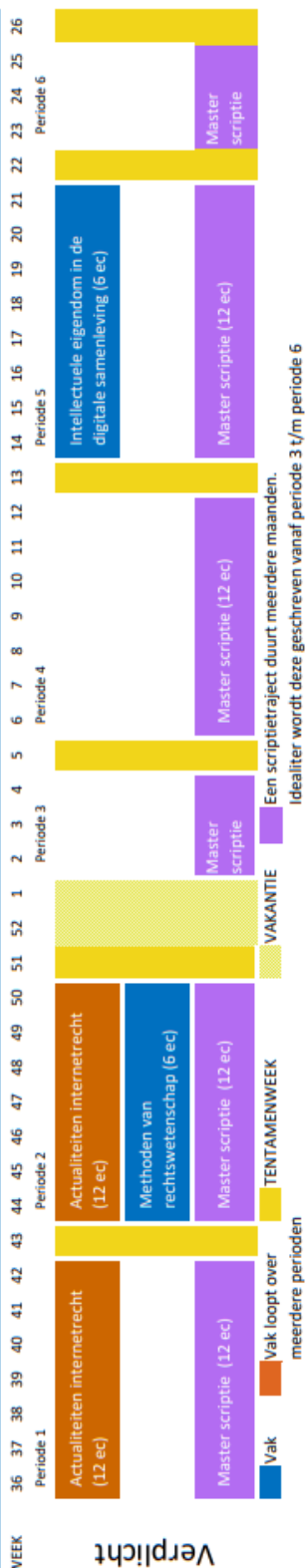

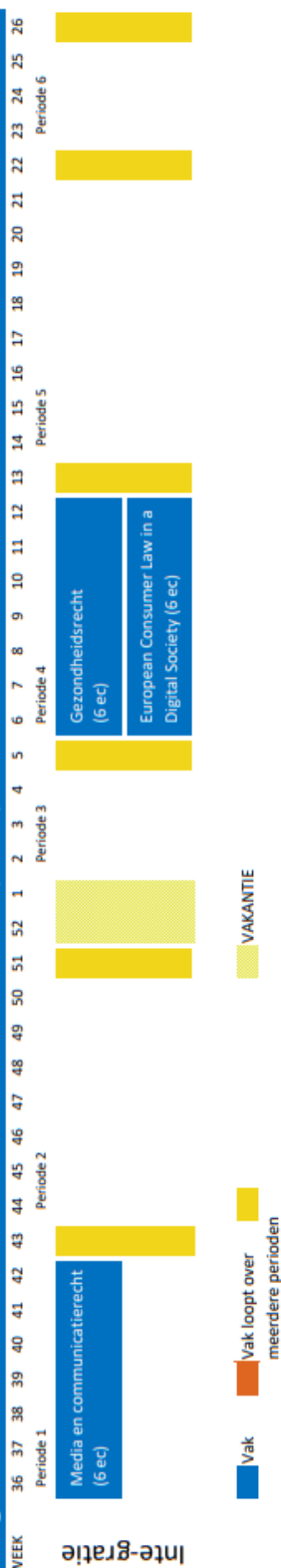
JAARSCHEMA MASTER RECHTSGELEERDHEID 2023-2024

Afstudeerrichting: Internet, intellectuele eigendom en ICT

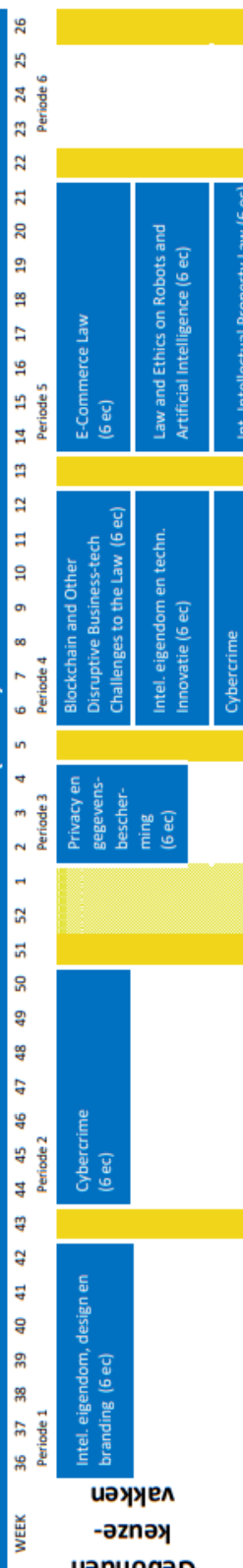
Verplichte onderdelen (36 ec)

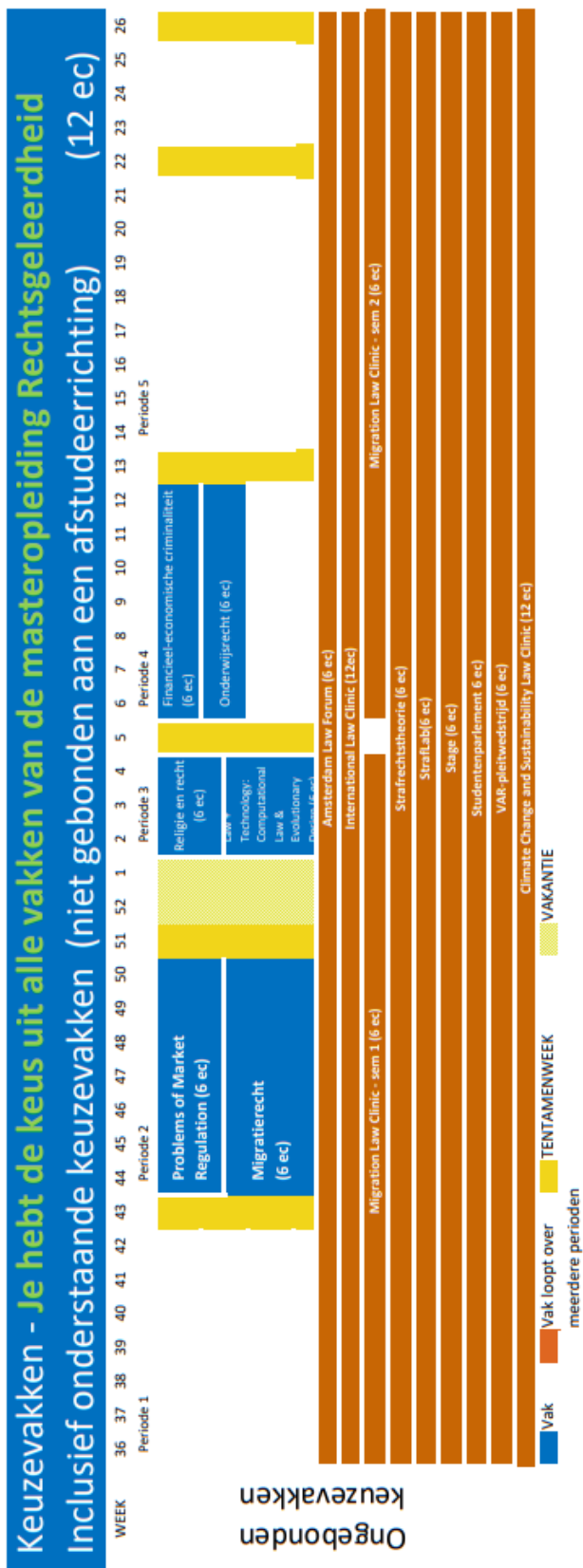

Integratievakken - kies 1 van de 3 vakken (6 ec)

Gebonden keuzevakken - kies 1 van de 8 vakken (6 ec)

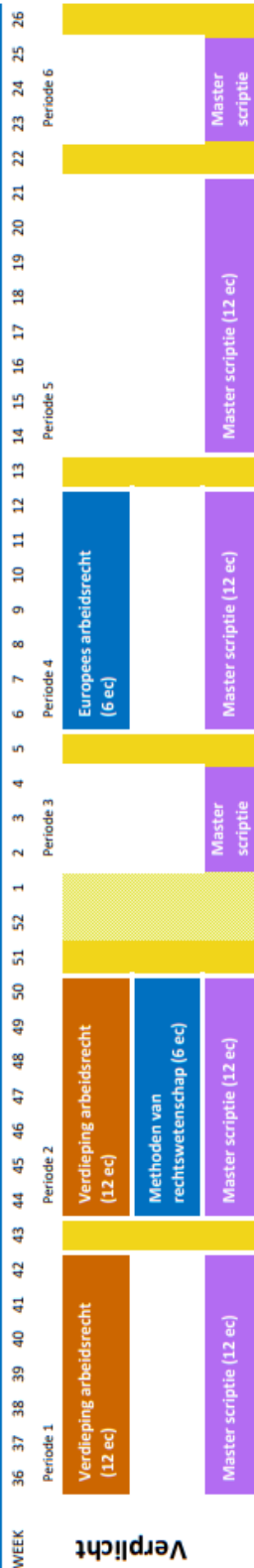

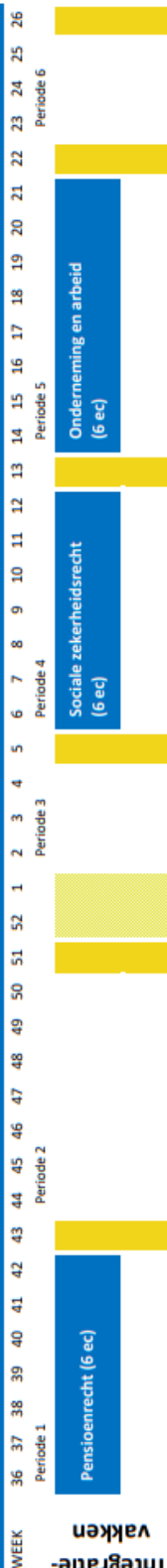
JAARSCHEMA MASTER RECHTSGELEERDHEID 2023-2024

Afstudeerrichting: Arbeidsrecht

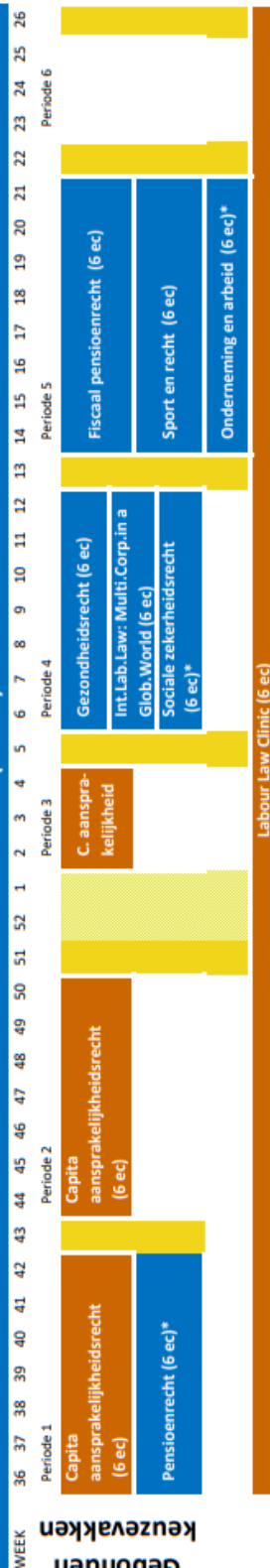
Verplichte onderdelen (36 ec)

Integratievakken - kies 1 van de 3 vakken (6 ec)

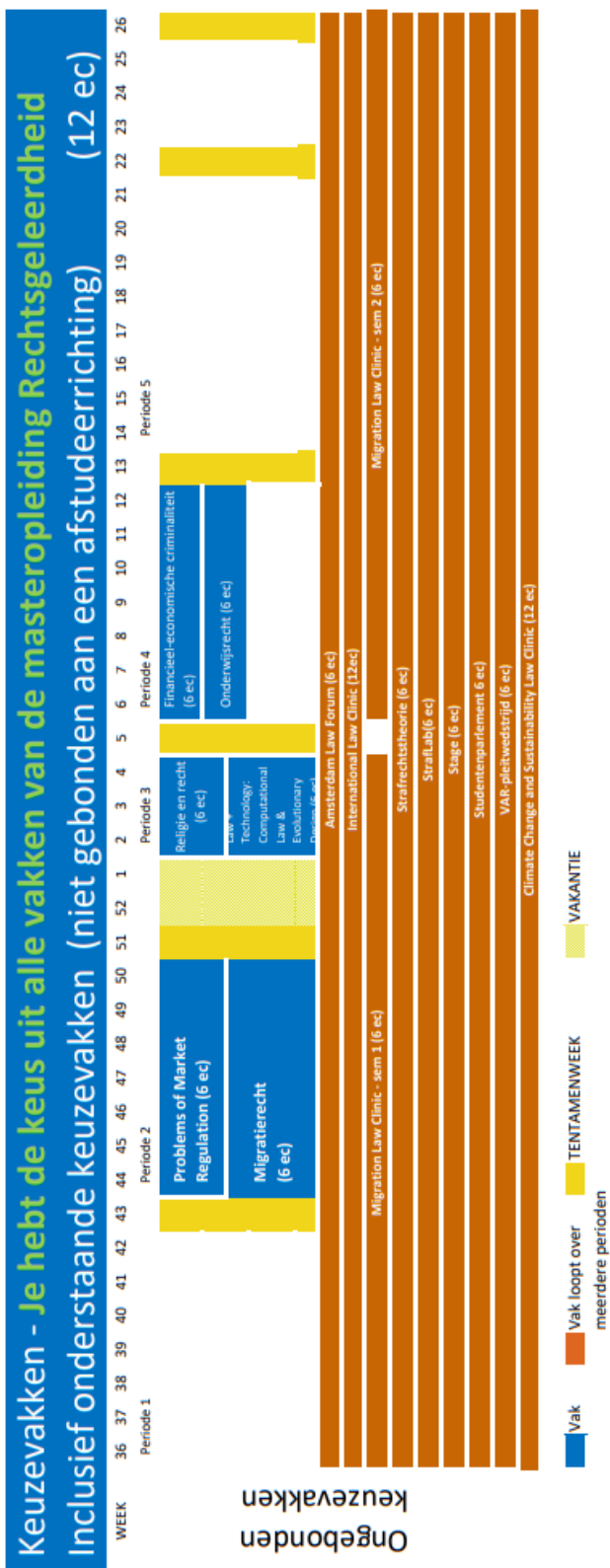

Gebonden keuzevakken - kies 1 van de 8 vakken (6 ec)

* Indien niet al integratievak in de opleiding ingebracht

- Vak
- Vak loopt over meerdere perioden
- VAKANTIE
- Een scriptietraject duurt meerdere maanden. Idealiter wordt deze geschreven vanaf periode 3 t/m periode 6. Start vroeg met je oriëntatie (P3 of eerder) en neem op tijd contact op met een scriptiebegeleider.

Afstudeerrichting: Conflictantering, rechtspraak en mediation

[illegible]

Integratie-vakken

WEEK 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26

Periode 1 Periode 2 Periode 3 Periode 4 Periode 5 Periode 6

Vak Vak loopt over meerdere perioden TENTAMENWEEK VAKANTIE

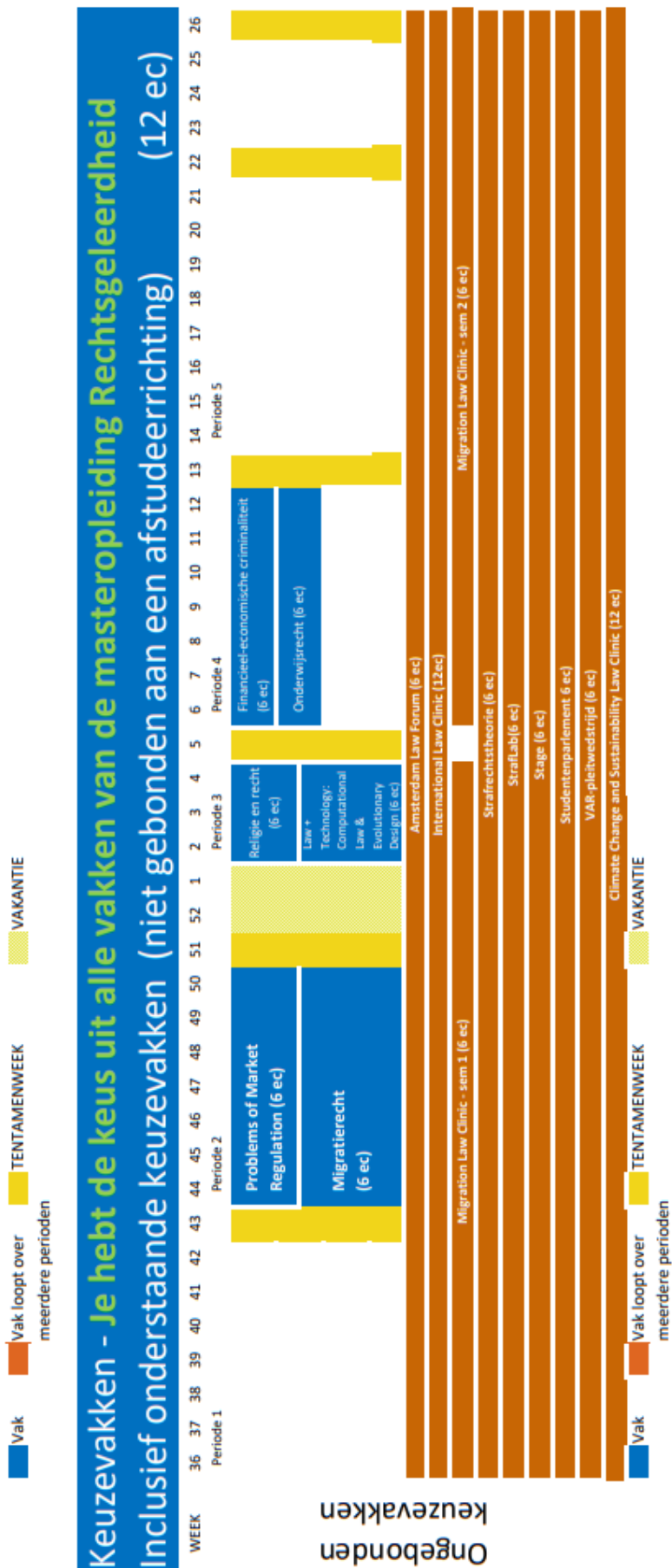
Migration and Legal Remedies (5 ec)

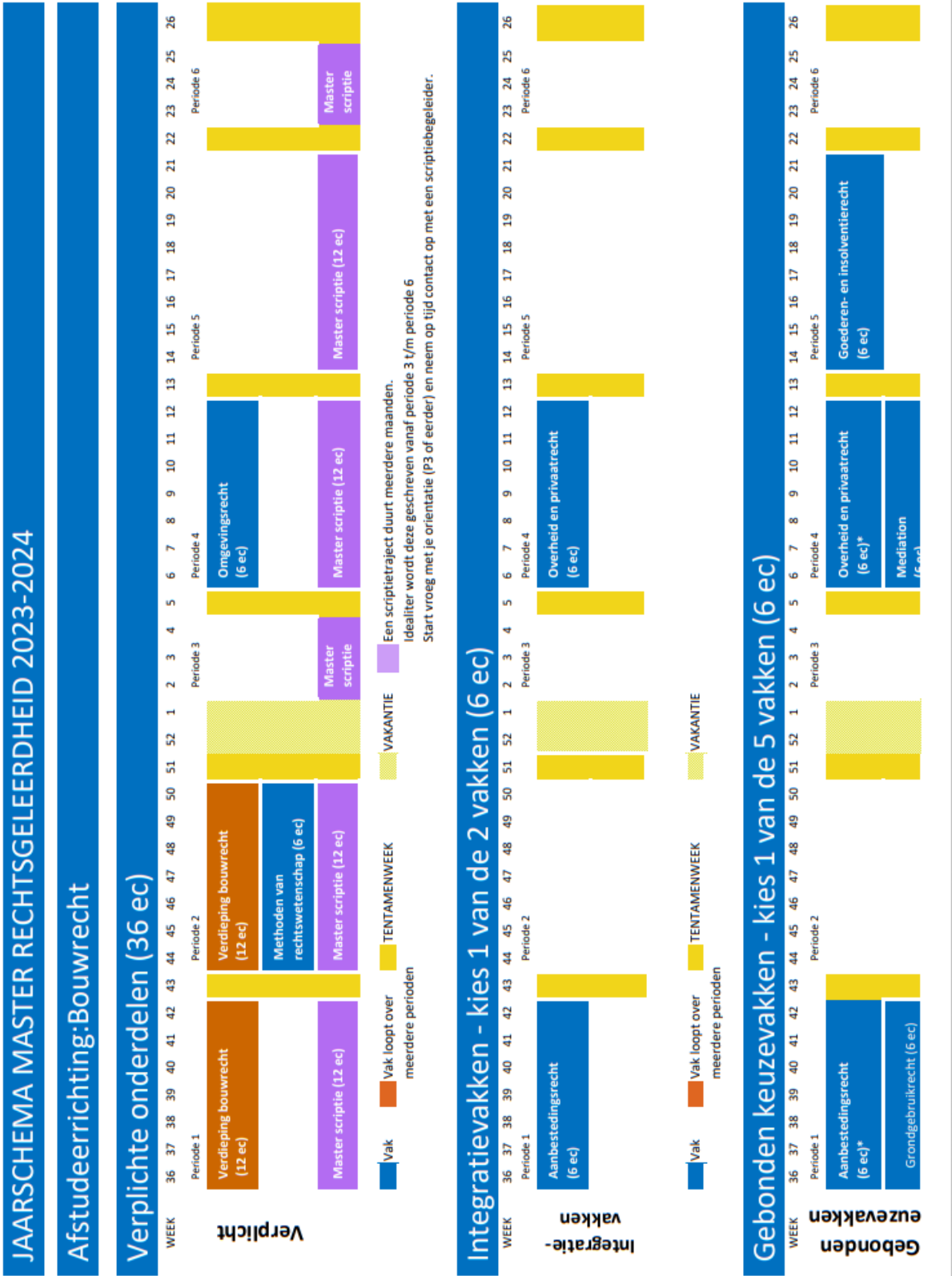
Publiekrechtelijke rechtshandhaving (5 ec)

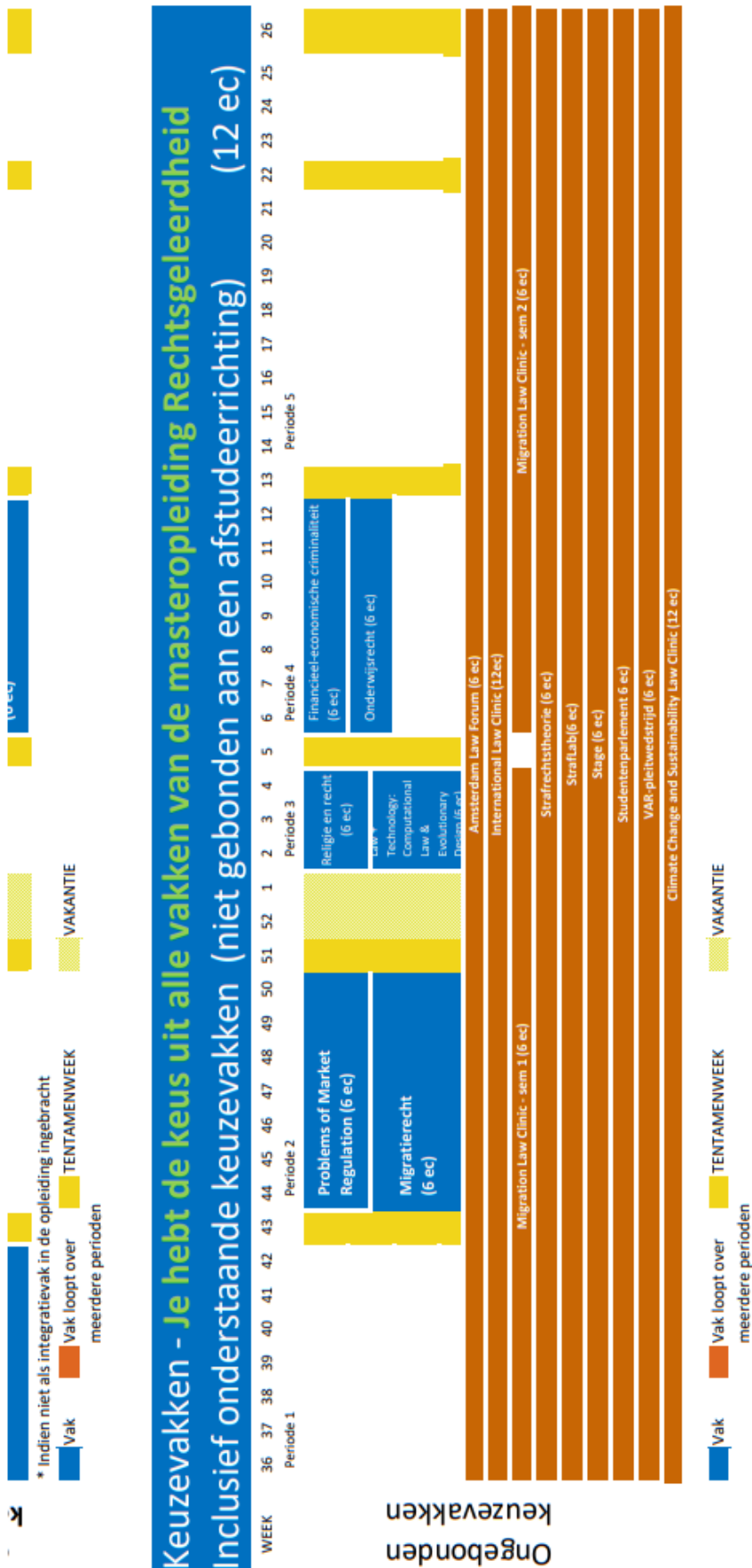
Rechtsociologie en rechtspleging (5 ec)

Rechts-sociologie en rechtspleging (5 ec)

[illegible]

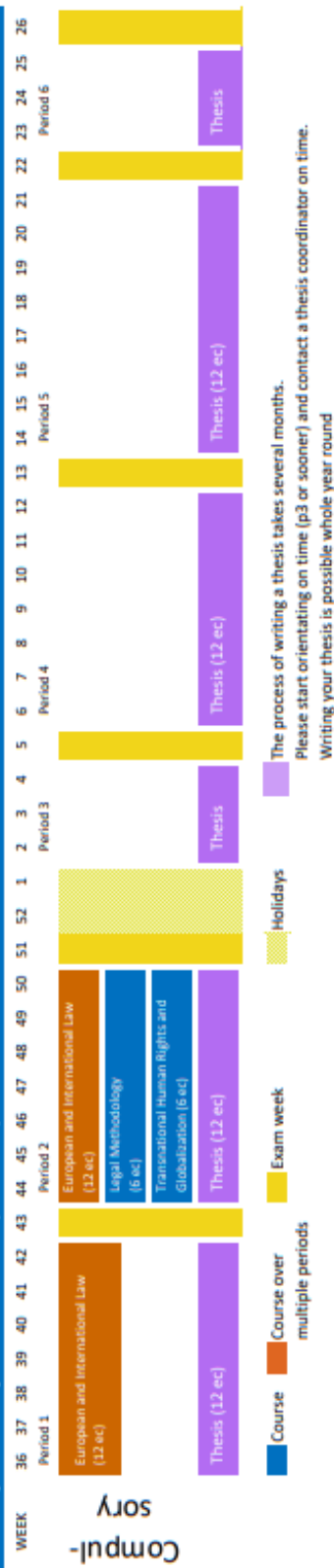

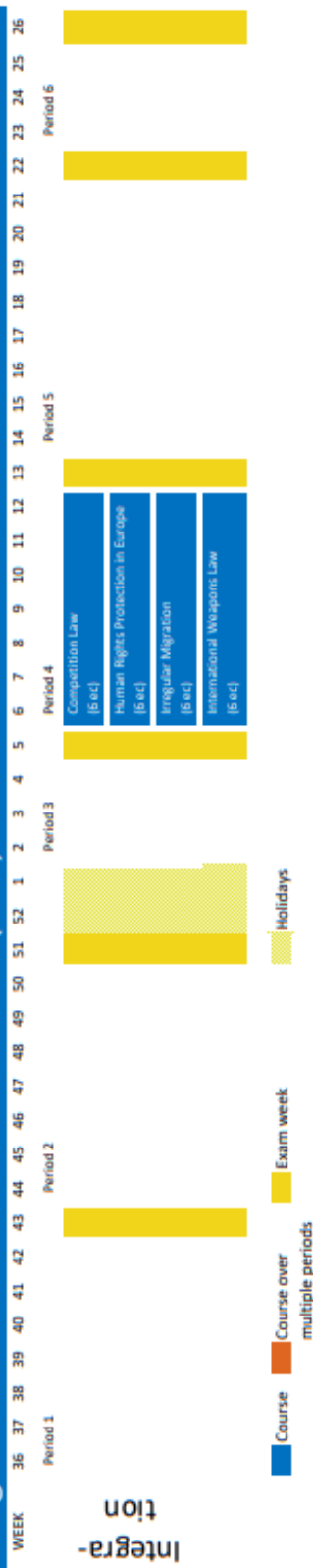
SCHEDULE LLM LAW 2023-2024

Specialisation: European and International Law

Compulsory Courses (36 ec)

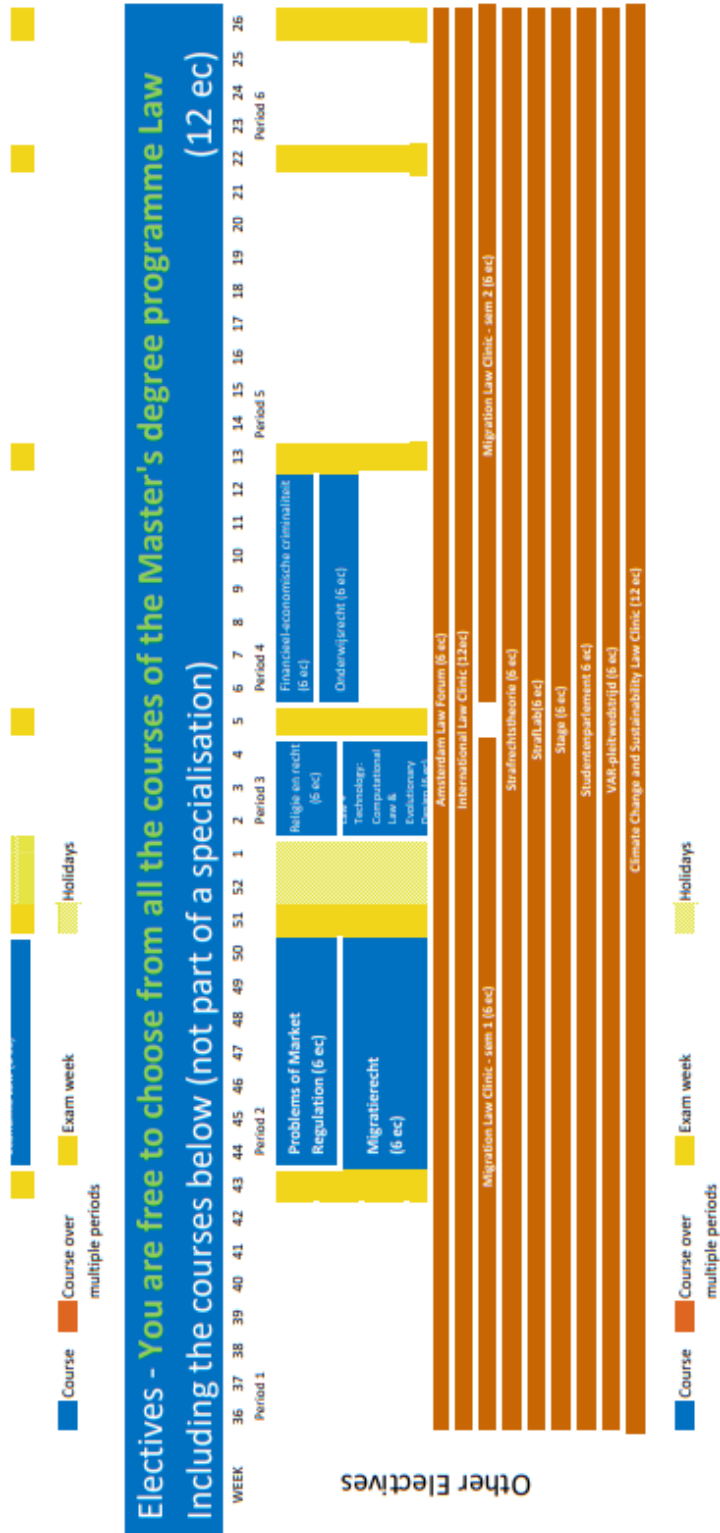

Integration courses - choose 1 course (6 ec)

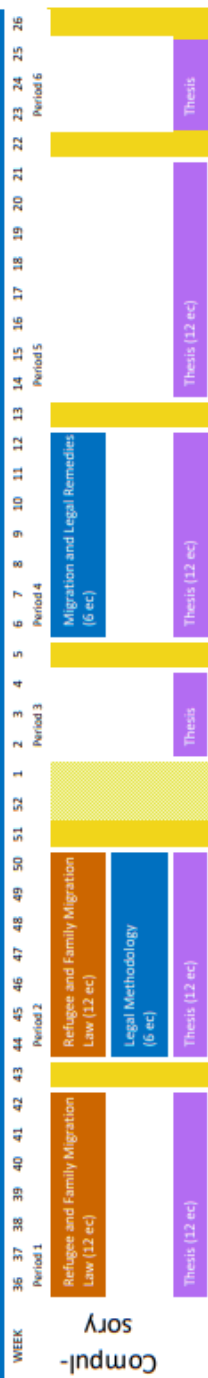
Restricted Electives - choose 1 course (6 ec)

Specialisation: International Migration and Refugee Law

	Period 1						Period 2						Period 3						Period 4						Period 5						Period 6																							
WEEK	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26											
	Refugee and Family Migration Law (12 ec)												Refugee and Family Migration Law (12 ec)												Migration and Legal Remedies (6 ec)																													
													Legal Methodology (6 ec)																																									

The process of writing a thesis takes several months.
Please start orientating on time (p3 or sooner) and contact a thesis coordinator on time)
Writing your thesis is possible whole year round

WEEK	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26																											
	Period 1										Period 2										Period 3										Period 4										Period 5										Period 6																			
Integr.											Transnational Human Rights and Globalization (6 ec)																																								Philosophy of International Law and Migration (6 ec)																			

■ Course
■ Course over multiple periods
■ Exam week
■ Holidays

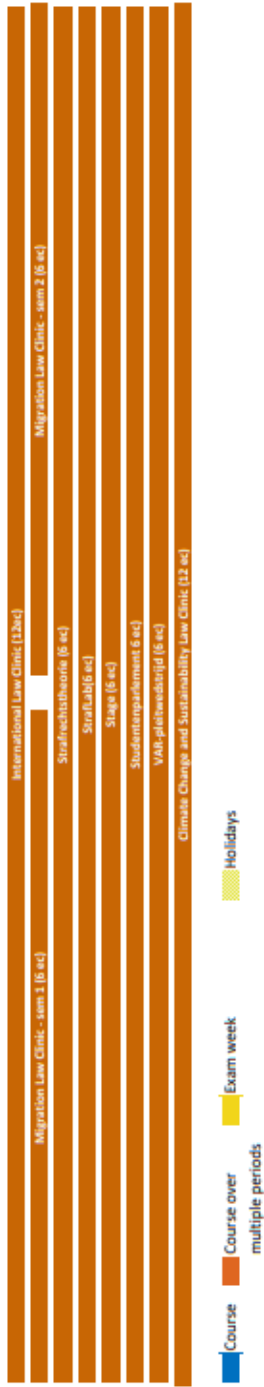
	Period 1						Period 2						Period 3						Period 4						Period 5						Period 6																	
WEEK	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26					
R. Elec-tives							EU Internal Market Law (6 ec)																		Irregular Migration (6 ec)																							

■ Course
■ Course over multiple periods
■ Exam week
■ Holidays

[illegible]

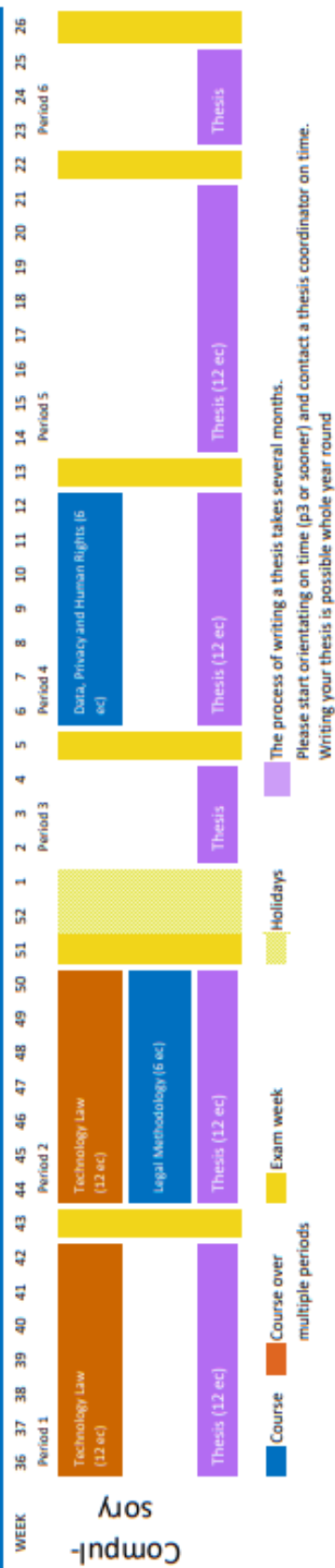
Other

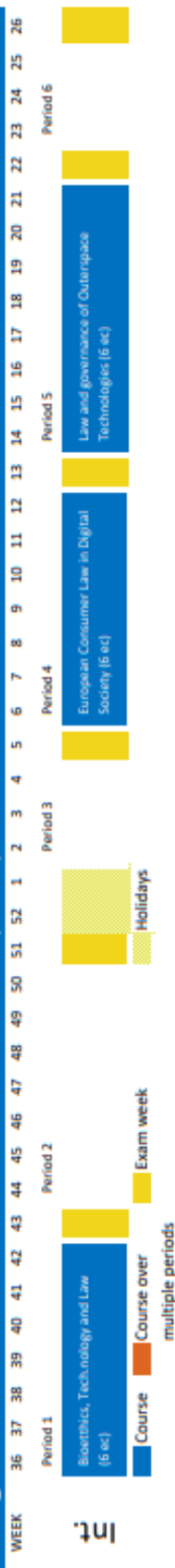
SCHEDULE LLM LAW 2023-2024

Specialisation: International Technology Law

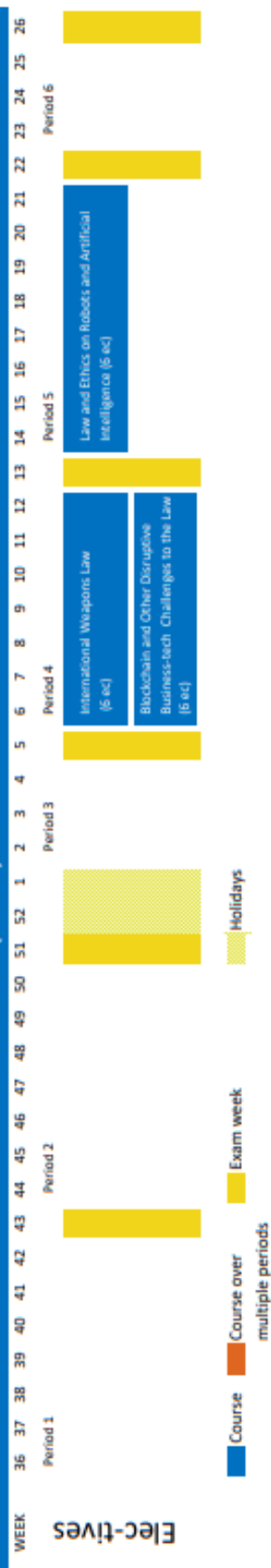
Compulsory Courses (36 ec)

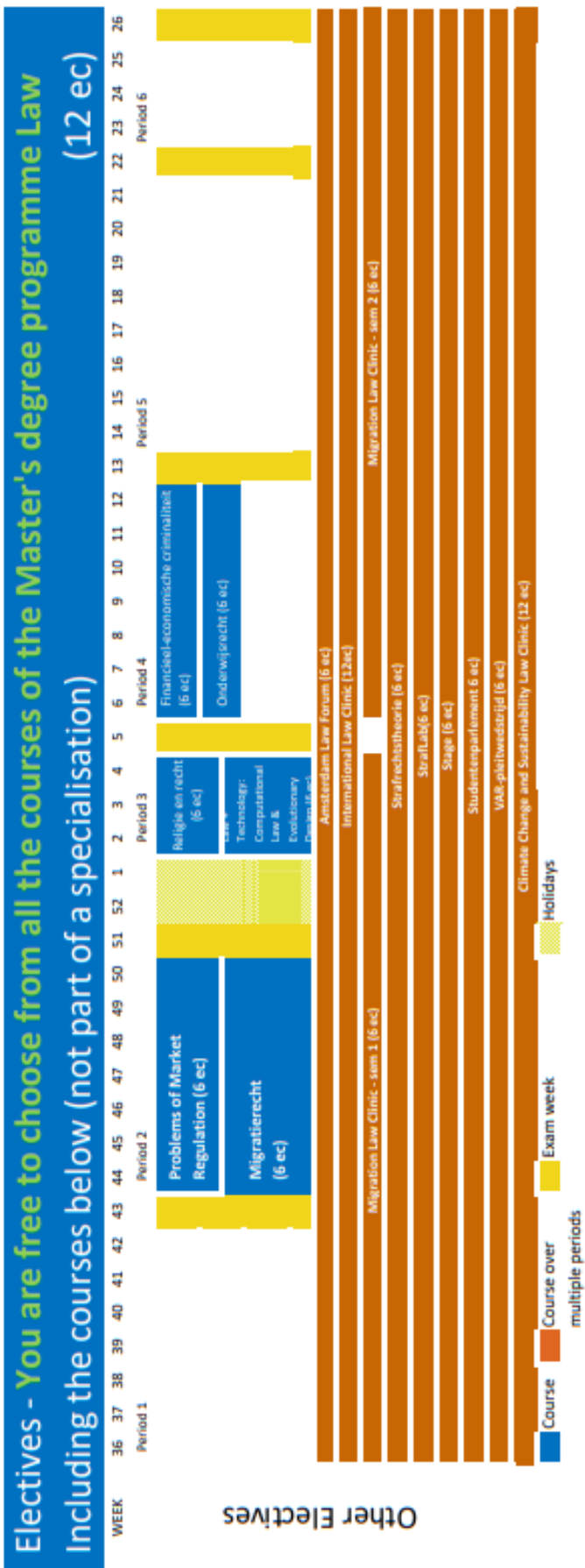

Integration courses - choose 1 course (6 ec)

Restricted Electives - choose 1 course (6 ec)

Bijlage 3. Bezoekprogramma

Dag 1: 7 februari 2024

09.00	09.30	Ontvangst en welkom
09.30	10.00	Vooroverleg panel (intern) & open spreekuur
10.00	10.30	Gesprek facultair management
10.30	10.45	Pauze
10.45	11.15	Gesprek opleidingsmanagement B en M Rechtsgeleerdheid
11.15	11.45	Pauze
11.45	12.15	Gesprek studenten & alumni B Rechtsgeleerdheid
12.15	12.45	Gesprek docenten B Rechtsgeleerdheid
12.45	13.45	Lunch
13.45	14.15	Gesprek studenten M Rechtsgeleerdheid
14.15	14.45	Gesprek alumni M Rechtsgeleerdheid
14.45	15.15	Gesprek docenten M Rechtsgeleerdheid
15.15	15.45	Pauze
15.45	16.45	Gesprek examencommissie
16.45	18.00	Opstellen bevindingen B en M Rechtsgeleerdheid (panel intern); mogelijkheid aanvullende vragen management B en M Rechtsgeleerdheid

Dag 2: 8 februari 2024

08.45	09.00	Aankomst panel
09.00	09.30	Gesprek opleidingsmanagement B Law in Society en M LPIS
09.30	09.45	Pauze
09.45	10.15	Gesprek studenten & alumni B Law in Society
10.15	10.45	Gesprek docenten B Law in Society
10.45	11.15	Pauze
11.15	11.45	Gesprek studenten & alumni M LPIS
11.45	12.15	Gesprek docenten M LPIS
12.15	13.15	Lunch
13.15	14.45	Opstellen bevindingen B Law in Society en M LPIS (panel intern)
14.45	15.15	Gesprek opleidingsmanagement B en M Notarieel Recht
15.15	15.45	Pauze
15.45	16.15	Gesprek studenten en alumni B en M Notarieel Recht
16.15	16.45	Gesprek docenten B en M Notarieel Recht
16.45	18.00	Opstellen bevindingen B en M Notarieel Recht (panel intern); mogelijkheid aanvullende vragen management B Law in Society, M LPIS, B en M Notarieel Recht

Dag 3: 9 februari 2024

08.45	09.00	Aankomst panel
09.00	09.30	Gesprek opleidingsmanagement M Fiscaal Recht en M International Business Law
09.30	09.45	Pauze
09.45	10.15	Gesprek studenten en alumni M Fiscaal Recht
10.15	10.45	Gesprek docenten M Fiscaal Recht
10.45	11.15	Pauze
11.15	11.45	Gesprek studenten & alumni M International Business Law

11.45	12.15	Gesprek docenten M International Business Law
12.15	13.15	Lunch
13.15	14.30	Opstellen bevindingen M Fiscaal Recht en M International Business Law (panel intern); mogelijkheid aanvullende vragen management M Fiscaal Recht en M International Business Law
14.30	15.30	Eindgesprek opleidingsmanagement (alle opleidingen)
15.30	16.00	Vorbereiden mondelinge rapportage (panel intern)
16.00	16.30	Mondelinge rapportage

Bijlage 4. Geraadpleegde materialen

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 15 eindwerken van de masteropleiding Rechtsgeleerdheid bestudeerd. De gegevens van de eindwerken zijn op aanvraag beschikbaar bij Academion.

Daarnaast heeft het panel voor en tijdens het bezoek onder andere de volgende materialen geraadpleegd:

- Rapporten vorige visitatie
- Zelfevaluaties en bijlagen
- Regeling voor eindwerken Faculteit der Rechtsgeleerdheid 2022
- Kader kwaliteitszorg RCH 2023
- Jaarverslag Examencommissie Rechtsgeleerdheid 2022-2023
- Jaarverslag Career Services Rechtsgeleerdheid 2022-2023
- Faculteitsreglement 2017
- Facultaire Nota Toetsbeleid 2022
- Domeinspecifiek Referentiekader WO Rechtsgeleerdheid 2015
- Convenant civiel effect 2016
- Vereisten Besluit op het Notarisambt vakken Notarieel recht VU
- Law in ACTION: Onderwijsvisie Faculteit der Rechtsgeleerdheid 2023
- Civiel effect in de VU-opleidingen 2023-2024 svz november 2023